

თქვენს წიგნს

მკვლევარობა

(სურათები საოჯახო ალბომიდან)

მოკმედი პირები

გიორგი სიხარულიძე.
 ნესტანი, მისი ცოლი.
 სალომე }
 მარიკა } შვილები.
 გურამი }
 დარო, შინამოსამსახურე.
 აბესალომი, ნესტანის შორეული ნათესავი.
 ბადრი, მარიკას ქმარი.
 გაიოზი, სალომეს საქმრო.
 ელისაბედი, სიხარულიძეების მეზობელი.
 პოლიკო, მსახიობი.
 ჭუციკო, ბადრის მოწაფე.

პროფესორ გიორგი სიხარულიძის ბინა. სასადილო ოთახში ნესტანს უზარ-
 მახარი თაიგული უჭირავს ხელში. სამზარეულოში გიორგი საუზმეს ამ-
 თავრებს. სასადილო ოთახში შემოდის სალომე.

სალომე. გაიოზს არ დაურეკავს?

ნესტანი არ პასუხობს.

კიდევ გამოგზავნა?

ნესტანი. პო, კიდევ გამოგზავნა...

სალომე. რა კარგი მიხაკებია!

ნესტანი. ხომ იცი...

სალომე. როგორ არა, მამაჩემს არ მოსწონს...

ნესტანი. ძალიან ბევრ ყვავილს კი გზავნის.

სალომე. რა მოხდა? ყვავილებს გზავნის.... მამაჩემს ამ ქვეყა-
 ნაზე არაეინ მოსწონს...

ნესტანი. როგორ არ მოსწონს...

სალომე. ჩემი შესაფერი არაეინ ჰგონია, ოცდაშვიდი წლისა
 ვხდები, დავბერდი... ყველას იწუნებს...

ნესტანი. არ ემეტები.

სალომე. აბა, ასე ხომ არ დავრჩები? მძინე როდემდე უნდა
 ვიყო ასე, როგორ გგონია?

ნესტანი. არა, გაიოზი, მგონი, კარგი უნდა იყოს.

სალომე. რატომ უნდა იყოს ცუდი? აუცილებელია?

ნესტანი. ტელეფონით რომ მელაპარაკება, ისეთი სიმპათიური
 ხმა აქვს, ისეთი ზრდილობიანია... მოიყვანე ერთი ჩვენთან,
 ვნახოთ.

სალომე. არ მოდის.

ნესტანი. რატომ არ მოდის, რისი ერიდება?
სალომე. არ ვიცი, არ მოდის.
ნესტანი. ხომ მაინც უნდა მოვიდეს?
სალომე. ალბათ.
ნესტანი. ალბათ?
სალომე. მოვა, მოვა.
ნესტანი. გავიციოთ, დაველაპარაკოთ... ის ქალი სულ მთლად
უბრალო ყოფილა, საშუალოც არ ჰქონია დამთავრებული...
სალომე. ვინ?
ნესტანი. გაიოზის ნაცოლარი.
სალომე. არ ვიცი, არ ვიცნობ. ამ ყვავილებს რა ვუყო? ადგი-
ლი აღარ არის.
ნესტანი. აქ მომეცი. შენ საიდან უნდა იცნობდე, მითხრეს.
სალომე. ცნობებს აგროვებთ, არა?
ნესტანი. აბა, ისე გადაგაგდოთ?
სალომე. ისევე თავიდან დაიწყე.

შემოდის გიორგი.

ნესტანი. გიორგი, შეიძლება ეს ყვავილები შენს ოთახში შე-
ვიტანო?
გიორგი. აქ აღარა გაქვს ადგილი?
ნესტანი. ყვავილებით გაივსო სახლი.
გიორგი. შენ იცოდი, იმას ცოლი რომ ჰყავდა?
სალომე. ვიცოდი.
გიორგი. შვილები?
სალომე. ეგეც ვიცოდი.
გიორგი. მერე?
სალომე. მერე რა?
გიორგი. არაფერი?
სალომე. დამანებეთ თავი, დამანებეთ! (ოთახიდან გარბის.)
ნესტანი. დარო!
გიორგი. კარგი... ეს ყვავილები კარგია, მაგრამ არ უნდა ვი-
ცოდეთ, ვის ვატანთ შეილს? არ უნდა გავიგოთ, რა კაცია?
მე რაღაცა მითხრეს, რა თქმა უნდა, არ დავუჭერე, მაგრამ...
ნესტანი. ხომ იცი შურიანი ხალხის ამბავი. დარო! დარო!

შემოდის დარო.

დარო. აქა ვარ, ქალო, რა გაყვირებს?
ნესტანი. ყვავილები გაიტანე და გიორგის ოთახში სურაში
ჩადგი.
დარო. გაიოზმა გამოგზავნა?
ნესტანი. გაიტანე-მეთქი!
გიორგი. დარო, შენ იცნობ გაიოზს?
დარო. ისეთი კარგი კაცია...
გიორგი. რა იცი, გინახავს?
დარო. არა.
ნესტანი. გაიტანე ყვავილები, შენ გეუბნები!
დარო. დამაცადე, კაცს ველაპარაკებო. ისეთი ლამაზი თავსაფარი
გამომიგზავნა, წამალიც მიშოვა...
გიორგი. რატომ?
დარო. როგორ თუ რატომ? რა ვიცი რატომ... დარომ ხომ არა-
ფერი იცის. მარტო სარეცხი, დარო! სადილი, დარო! გაი-
ოზმა კი თავსაფარი გამომიგზავნა. (გადის).
ნესტანი. გაიოზს სალომე ისე უყვარს...
გიორგი. რა იცი?
ნესტანი. ალბათ, ვიცი, რომ ვლაპარაკობ. ისეთი ყურადღებია-
ნია, ყოველდღე რომ არ დარეკოს, არ შეიძლება, რამე ხომ
არ გჭირდებათო.
გიორგი. რა უნდა გჭირდებოდეს?
ნესტანი. არაფერი, მაგრამ ხომ იცი, ყურადღება...
გიორგი. დარეკვა კარგია, აი, ყურადღებანიც ყოფილა, ყველა-
ფერი კარგია, მაგრამ ოჯახი რომ მიატოვა, ეს არაფერია?
ნესტანი. როგორ ძლებდა იმ ქალთან, ერთი უბრალო, გაუნათ-
ლებელი ქალი ყოფილა.
გიორგი. ყველა განათლებული ხომ არ იქნება? დედა იყო,
ოჯახი ჰქონდა, აბა, როგორ ცხოვრობს ხალხი...
ნესტანი. გაიოზი მაინც სულ სხვაა!
გიორგი. ნესტანი!
ნესტანი. ბატონო!
გიორგი. მე ერთხელ უკვე აგიკრძალე ასე ჰაერზე ლაპარაკი.
ნესტანი. ხო... მაგრამ...

გიორგი. მოვიდეს, გაგვეცნოს, ვნახოთ...
ნესტანი. ვერ მოდის, არ სცალია.
გიორგი. საცოლესთან მოსასვლელად არ სცალია?
ნესტანი. ძალიან დაკავებულია, იმდენი საქმე აქვს...
გიორგი (მკაცრად). რა იცი-მეთქი?
ნესტანი. არა, მე არ ვიცი, მაგრამ ასე ამბობენ, ხო, ყველა ასე ამბობს.
გიორგი. მაინც ვინ?
ნესტანი. აი, სალომე ამბობს ასე.
გიორგი. სალომე ბავშვია.
ნესტანი. შენთვის სულ ბავშვი იქნება.
გიორგი. სად მუშაობს ის კაცი?
ნესტანი. სად მუშაობს არ ვიცი, მაგრამ...
გიორგი. ესეც არ იცი. მაინც რა კაცია, ვინ არის? ხომ ხედავ, არაფერი იცი.
ნესტანი. ერთი პატიოსანი, წესიერი კაცია, უკვე დადინჯებულია, გზაზე დამდგარი, ქვეყანა იცნობს, იმაზე კარგის მეტი არაფერი გამოგია. შენი კირიმე, გიორგი, ხომ უნდა გათხოვდეს ის გოგო ბოლოს და ბოლოს? უნდა შეველიოთ. შენ გგონია, ჩემთვის აღვილია? რა ვქნა...
გიორგი. რა უნდა ქნა და ოჯახს უნდა მიხედო.
ნესტანი. გიორგი, მაგის მეტს მე რას ვაკეთებ?
გიორგი. გურამი სად არის?
ნესტანი. აივანზეა.
გიორგი. ვარჯიშობს, ალბათ.
ნესტანი. ხო, რა იყო, დავეუძახო?
გიორგი. არა.
ნესტანი. ახლა ყველა მისი ტოლი ვარჯიშობს.
გიორგი. გამოცდები?
ნესტანი. მეცადინეობს კიდევ.
გიორგი. აბა, ვნახოთ. (კართან მიდის.)
ნესტანი. ვნახოთ... (კართან მიდის.)
ნესტანი (ცოტა ხნის მერე). სალომეს ხომ არ დავეუძახო?
გიორგი. სალომეს?
ნესტანი. სალომე! სალომე!

შემოდის სალომე, მამას შესცქერის, მერე კისერზე ჩამოეიდება და აკოცებს.

გიორგი. მამა აღარ გახსოვს...

(მიდის, კარებში აბესალომს შეეახება).

აბესალომი. პატიოსან საზოგადოებას ჩემი სალამი!

გიორგი თავს დაუკრავს და წავა. აბესალომი სასადილო ოთახში შემოდის.

აბესალომი. აშენდა, ბატონო, ქვეყანა, აშენდა! არ გაიპართ ძილში. სალომე, რა მადლობელი ვარ, რომ იცოდე, გაიოზის...

სალომე. დიდი რამე, ბიძია აბესალომ.

აბესალომი. არა, სიგარეტს მეც კი ვიყიდდი, მარა, რომ გამოიგზავნიან და პატივს მცემენ, რომ გავახსენდები, ეს სულ სხვაა. ეს სიგარეტი ასე დამაქვს, არც გავხსნი. „სტიუარდესა!“ ვინ არის სტიუარდესა, ხომ იცი?

სალომე. როგორ არა.

აბესალომი. სტიუარდესა ღამაზე გოგოა! გააბოლე, აბესალომ, ეს კარგი სიგარეტი და იყავი შესთვის. დიდი მადლობელი ვარ, დიდი, ასე გადაეცი.

სალომე. გადავცემ, ბიძია აბესალომ.

აბესალომი საზარეულოში შედის, სალომე — თავის ოთახში. რეკავს ზარი, გამოირბის მარიკა.

მარიკა. ახლავე, ახლავე! (აღებს კარს, შემოდის საშინაოდ მორთული შუახნის ქალი.)

ელისაბედი. გამარჯობა, მარიკა!

მარიკა. გამარჯობათ, დეიდა ელისაბედ, მობრძანდით!

ელისაბედი. შეიძლება, არა?

მარიკა. მობრძანდით, მობრძანდით!

ელისაბედი. მხოლოდ ერთი წუთით.

აბესალომი თავს გამოყოფს საზარეულოდან.

აბესალომი. დილა მშვიდობისა, ქალბატონო ელისაბედ!

ელისაბედი. გამარჯობათ.

მარია და ელისაბედი მარკას ოთახში შედიან. იქ ბაღრია. ელისაბედი ბაღრის ესალმება.

ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. გამარჯობათ, მხოლოდ ერთი წუთით...

ბაღრი თავს უკრავს. ელისაბედი ფანჯარას მივარდება, მერე მეორე ფანჯარასთან გაღიზიანებულს, ისე პირველს დაუბრუნდება.

ბაღრი (მარკას). რა უნდა?
მარკა. არაფერი, ფანჯრიდან იხედება ხოლმე.
ბაღრი. თვითონ ფანჯარა არა აქვს?
მარკა. იქიდან არ ჩანს.
ბაღრი. რა?

ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. დაიწყო! (გარბის მეორე ფანჯარასთან.)
მარკა. მოპირდაპირე სახლში ცოლ-ქმარი ჩხუბობს ხოლმე.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. დედა და რაღაცას უხსნის, რა უნდა გააგებინოს ამ მხეტს!

მარკა. აინტერესებს.
ბაღრი. საკვირველია.
მარკა. ხო... დიდი ხანია აღარ მოსულა.

სასადლო ოთახში შემოვა გურამი, წელზევით შეშველია. მაკნითოფონს ჩართავს, გავა. ცოტახნის მერე შემოვა ნესტანი, მაგნიტოფონს გამორთავს, გავა.

ბაღრი. კი მაგრამ, რა აინტერესებს?
მარკა. მოწაფე ორ საათზე მოვა, არა?
ბაღრი. ხო... მე რომ ორ საათზე ინსტიტუტში სხდომა მაქვს?
მარკა. ბევრ დროს კი გართმევს.
ბაღრი. რა ვქნა, უნდა დავეხმარო, დედას მეზობელია. მაშ, ასე ერთობა ხოლმე?

მარკა. წარმოვიდგენია?
ბაღრი. მარტოხელაა, ალბათ.
მარკა. ხო... სამი კატა ჰყავს: დო, რე, იმი.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი (მობრუნდება). ჩუ! (თავისთვის.) ფარდა მაინც ჩამოაფარონ, ასე როგორ შეიძლება!
ბაღრი. თუმცა...
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ჩუ!

ბაღრი (სიცილით). ამ სახლში ყველა მაჩუმებს. ეს უცხო ქალიც კი.

მარკა. მაგას უყურებ?
ბაღრი. ისე ვთქვი.
მარკა. ნუ იცინი ასე...
ბაღრი. როგორ?
მარკა. ასე... არ მიყვარს.
ბაღრი. კარგი, აღარ გავიცინებ.
მარკა. გეზუმრე, მართალი გეგონა?
ბაღრი. აჰ, როგორ შეიძლება მართალი მგონებოდა!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ახლა ქალიც ყვირის, ხელში თეფში უჭირავს და ყვირის. (გარბის მეორე ფანჯარასთან.) ბავშვებიც აქ ყოფილან! ბავშვები მაინც გაიყვანონ გარეთ!
მარკა. ნუ ლაპარაკობ ასე, გთხოვ.
ბაღრი. ნუ ვლაპარაკობ ასე საზიზღრად, არა?
მარკა. ბაღრი?

ბაღრი. ნუ ვლაპარაკობ, ნუ ვიცინი... მე ხომ აქ უცხო ვარ! ვის რად უნდა უბინაო სიძე? დილით ოქროა სტუმარი, მაგრამ...
მარკა. განა აქ ყველა თავს არ გეველებს?
ბაღრი. მართალი ხარ, ყელამდე ვარ თქვენი პატივისცემით. ისე, კაცმა რომ თქვას, რა მაკლია? ცხოვრება თავისით ამეწყუო: კარგი ცოლი, სიმამრი პროფესორი, კათედრის გამგე, მე მისი თანამშრომელი, ამოდენა ბინა... მერე რა, რომ დედაჩემი მარტო ცხოვრობს, დიდი ამბავი! როგორ არ გესმის, რომ არ შემიძლია თქვენსავით თეფშით ხელში სამზარეულოში შესვლა: დეიდა დარო, ბულიონი დამისხით, დეიდა დარო, კარტოფილი მიინდა...

მარკა. შენ ყველას უყვარხარ აქ.
ბაღრი. გიყვებიან!
მარკა. თუ გინდა, დეიდა დარო საჭმელს აქ შემოგიტანს.
ბაღრი. მთლად სამასხარაო გავხდე არა?
მარკა. არ ვიცი, რა ვქნა... აღარ ვიცი.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მგონი, სარკე გატეხეს, სარკე!
ისალომეს ხმ. მარკა, ჩემთვის ხომ არ დაურეკავთ?

მარიკა. არა! როგორ მინდა ახლა ტყეში ვიყო, მარტო, სულ-
მარტო.

ბადრი. მეც მაგას გეუბნები, თავიდანვე ცალკე უნდა გვეცხოვრა.

მარიკა. როგორ უნდა გვეცხოვრა ცალკე?

ბადრი. მე ასე არ შემიძლია. დეიდა დარო, ბულიონი დამისხით,
თუ შეიძლება...

მარიკა. მითხარი, როგორ უნდა გვეცხოვრა ცალკე?

ბადრი. დეიდა დარო, შემწვარი კარტოფილი, თუ შეიძლება...

მარიკა. სულ ხუთი თვეა, რაც შენი ცოლი ვარ.

ბადრი. მხოლოდ ხუთი თვე?

ელისაბედო. ბავშვები ტირიან, გესმით? ბავშვები ტირიან!

მარიკა. თითუბზე შეიძლება დღეების დათვლა. განა მთავარი ის
არ არის, რომ ერთად ვართ?

ბადრი. შენ ისევე ბავშვი ხარ.

მარიკა. მე რა, ცუდია?

ბადრი. ღვება დრო, როცა კაცი უსათუოდ ჰკუპაში უნდა ჩავარ-
დეს. ისე არ ვარგა.

მარიკა. ჰკუპაში რომ ჩავვარდებით, ამით რა შეიცვლება? აღარ
გვეყვარება ერთმანეთი? აღარ გაგვეხარდება რამე? განა ეს
უჭკუობაა, ჩვენ რომ ერთმანეთი გვიყვარს?

შემოდის აბესალომი.

აბესალომი. ბადრი, გალსტუკი მათხოვე, თუ ძმა ხარ!

ბადრი. სიამოვნებით, კარადაშია, რომელიც მოგეწონებათ,
აიღეთ.

აბესალომი. დიდი მადლობა, ჩემო ბადრი.

ბადრი. არაფრის, არაფრის.

აბესალომი მიდის.

ბადრი. ერთი ეს არის კიდევ...

მარიკა. ნუ გეშინია, ყველაფერი კარგად იქნება.

ბადრი. როდის? ხვალ? თუ ზეგ? იქნებ მანუგე? მე რე დავბერ-
დები კიდევ. მაშინ რაღა მეშველება? ვინ მაჭმევს ფაფას?

მარიკა. გაჩუმდი!

ბადრი. ლაპარაკსაც მიკრძალავ? მე დღეს მინდა ვიყო კარგად.

მარიკა. რატომღაც მგონია, რომ...

ბადრი. რატომღაც მგონია, რატომღაც მეჭერა, რატომღაც მწამს!

რა უნდა მწამდეს? ის რომ დედამიწა ბრუნავს? დღეს ღამე.

რომ ცვლის? დღედაღამეში რომ ოცდაოთხი საათია? სოკრა-
ტე რომ ადამიანია? მეც ხომ ადამიანი ვარ?

მარიკა. მაგრამ სოკრატე ხომ უკვდავიცაა?

ბადრი. შენთან ლაპარაკი არ შემიძლია. საიდან იცი მაინც ამ-

დენი. რაღა მე შემხვდა ასეთი ჰკვიანი ცოლი!

ელისაბედო. ჩუმად! ჩუმად! ქმარი მიდის!

მარიკა. რომ იცოდე, როგორ არ მომწონს ასეთი ლაპარაკი...
როგორ არ მინდა...

ბადრი. არც მე მინდა... მეყოფა!

მარიკა. რა თქვი?

ბადრი. რა მინდა, რატომ ვჩხუბობ? რამე შეიცვლება თუ რა?

ერთი და იგივე იქნება ყოველთვის... დო, რე, მი...

მარიკა. გინდა მე თვითონ მოგიმზადებ საუზმეს?

ბადრი. არა, ინსტიტუტში ვისაუზმებ.

მარიკა. შენ მართლა გერიდება დეიდა დაროსი?

ბადრი. რას ამბობ, მე აქ ყველას ვუყვარვარ.

სამზარეულო. ნესტანი და აბესალომი. აბესალომი ჩაიში შაქარს იყრის.

აბესალომი. სიცოცხლე, ბედნიერება, ჯანმრთელობა, ფული,
ბინა, მანქანა...

ნესტანი. გეყოფა, აბესალომი!

აბესალომი. რა იყო, ქალო, მართლა მანქანას კი არ ვაგდებ-
ამ ჰკუპაში!

ნესტანი. მოგკლავს ამდენი შაქარი.

აბესალომი. ჯერ არავინ მოუკლავს და რაღა მე დამეტაკება!

ნესტანი. ამბობენ, არ არისო მაინცდამაინც კარგი.

აბესალომი. რასაც ამბობენ, ყური რომ დავუგდო, სად წავალ!

ნესტანი. დიდი ჯიუტი კაცი ხარ, აბესალომი!

აბესალომი. კარგი კაცი ვარ, კარგი, მაგრამ ვინაა პატრონი...

კარგ მთქმელს კარგი ვამგონეც უნდაო, ხომ გაგიგონია?

კარაქი მომწოდებ. არა, ბატონო, ამ სახლში წესრიგი ნამ-

დვილად არ არის. ესაა ქალაქელები ვართო? ჩემთან, ბა-

ტონო, სოფელში, სტუმარი რომ მომივა, აბა მობრძანდი, დაბრძანდი, მიირთვი და გადაიდე. ეს უკეთესია, ამას ტყემალი მოუხდება, ამას — ქინძქმარი. ეს ღვინო არ დალიო, ეს უფრო ცივია. აბა რა გგონია, ასე უნდა, ბატონო. აქ კი... სტუმარი საქმელს თვითონ ეძებდეს, პირველად ვნახე მე! სუფრა გაშალე, გამოიტანე, დაყარე, თვალი ქამს და თვალი სვამს, თორემ ახლა მშიერი კაცი არ დადის ამ ქვეყანაზე. რომ მოგვეკალი, დილით ჩაის დამალევიანებელი მე? გრიბი კი არა მჭირს, ჩაი რომ დავლიო! ეეე, საცოდავო მარიამ, შენ რომ ახლა შენი ქმრის გაჭირვებას უყურებდე, გავროშევით რომ იპარავს პურს და კარაქს...

ნესტანი. როგორ გეკადრება, აბესალომ!

აბესალომი. დამაცადე, ქალო! მარა რომ არა ხარ ამ ქვეყანაზე? კარგია, კარგი, ჩემს გაჭირვებას რომ არ უყურებ, თორემ მძინც მოკვდებოდი და, რა გინდა? არაა საშველი, ბატონო. კარგი ქენი, ჩემო მარიამ, რომ წახვედი, სწორედ დროზე გაასწარი ამ უბედურებას. დრო უნდა იცოდეს კაცმა, თავისი დრო. კინო რომ გათავდება, ხომ მიდიხარ სახლში? ასე უნდა ადგე და წახვიდე. ძვირფასი ქალი იყო მარიამი, ძვირფასი. სადაა ახლა ასეთი ქალები, ერთი მაჩვენე, ერთი და, გავჩუმდები.

ნესტანი. ელისაბედს რას უწუნებ ვითომ? შენ თვითონ არ თქვი, კარგი ქალიაო?

აბესალომი. ელისაბედი, გენაცვალე, ძველი ქალია.

ნესტანი. აჰ, ნუ დააბერე მთლად, შე კაი კაცო.

აბესალომი. ისე ნეკზე არ მიკბინოს, მარა... არა, მთლად ბებერი და დაჩაჩანაკებული კი არაა, რამდენი წლის იქნება ნეტავი?

ნესტანი. ორმოცდაათის არ იქნება ვითომ?

აბესალომი. აჰ!

ნესტანი. რა იყო?

აბესალომი. მავი იქნება ასე ორმოცდარვა, ორმოცდაცხრა წლის, მეტი არაფრის გულისთვის არ იქნება.

ნესტანი. აბა, მე რა ვთქვი?

აბესალომი. ორი წელია სიყვარული, გენაცვალე, მეტი კი არა.

- 406 -
HOOO

ნესტანი. რომელ სიყვარულზე ლაპარაკობ, აბესალომ?

აბესალომი. რა დასამალია, ჩემო ნესტან, და ხომ ხარ შენ დედაჩემის ნათლული?

ნესტანი. როგორ არა.

აბესალომი. ახლა აღარავის ახსოვს ნათელ-მირონი, თორემ ისე, კარგი ახლო ნათესავები ვართ ჩვენ.

ნესტანი. მერე ვინ გითხრა, აბესალომ, ნათესავები არა ვართო, იქნებ ვინმემ გაწყენინა ამ სახლში?

აბესალომი. ჰოდა, მაშინ ეს საქმე უნდა გამიკეთო. მომწყინდა სოფელში გდება. სამი თვე რომ ვარ თქვენთან განერებული და სახედარივით ფეხს არ ვიცვლი, განა არ ვიცი, რომ არ არის ეს საკადრისი, მაგრამ რა ვქნა, ნესტან, მოვიდა ჩემი წასვლის დროც.

ნესტანი. დარჩენილიყავი, აბესალომ, რა გეჩქარებოდა!

აბესალომი. მაგრამ არ წავალ, რომ იცოდე. სად წავიდე? მარიამი აღარ არის, შვილი მე არ მყავს და ძირი. კოლმეურნეობის კანტორაში მონაგარიშედ ვითომ ახლა ვერავინ შემცვლის მე, თუ კადრები არა გვყავს? აქ უნდა დავრჩე, ჩემო ნესტან, მეც მინდა აღამიანურად ვიცხოვრო. გავივლი, გამოვივლი, რა უჭირს, დაშავდება რამე თუ? უცებ არ გაუკვირდეთ ამოდენა ქალაქში. არიქა, აბესალომი მოგვმატებიო, შენც არ მომიკვდე, ვინმემ შემამჩნიოს. ვიქნები ჩემთვის წყნარად.

ნესტანი. სად, აბესალომ? ჩვენ, ხომ ხედავ... ისე, დიდი სიამოვნებით, მაგრამ... ორი ქალიშვილი სახლში მყავს, სიძე, გურამი... ისე, დიდი სიამოვნებით...

აბესალომი. დიდი კი არა, ნამეტანი დიდი სიამოვნებით დამტოვებდი, შენი ამბავი რომ ვიცი.

ნესტანი. როგორ გეკადრება, აბესალომ? დარჩი, ბატონო, როგორც ვიქნებით...

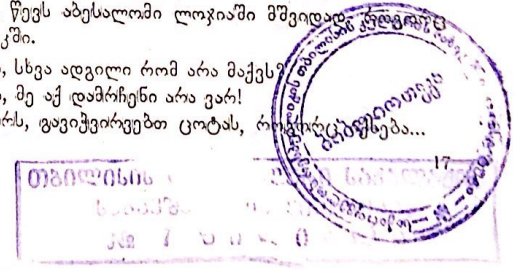
აბესალომი. ხო, წევს აბესალომი ლოჯიაში მშვიდად კლდოვან პიონერი არტეკში.

ნესტანი. რა ვქნა, სხვა ადგილი რომ არა მაქვს?

აბესალომი. არა, მე აქ დამრჩენი არა ვარ!

ნესტანი. რა უჭირს, გავიჭვირებთ ცოტას, რა გეჩქარებდა...

2. თ. კილაძე



აბესალომი. არა, არა და არა!
ნესტანი. ნამეტანი წყენია კაცი ხარ, სიპართლე რომ ვითხრა.
აბესალომი. წყენია შეიძლება ვიყო, მაგრამ სულელი ნამდვი-
ლად არა ვარ. თქვენთან დამრჩენ კაცს ვგავარ ახლა მე?
ვაი, საცოდავო აბესალომ! ბაბილონში ვიცხოვრებ მე?
ნესტანი. რატომაა ვითომ ეს სახლი ბაბილონი?
აბესალომი. ბაბილონი მე არ მითქვამს, გენაცვალე, ეგ თქვენ-
მა სიტყმ ბრძანა გუშინ. რა ვიცი მე რა არის ბაბილონი,
მაგრამ საქმე რომ ვერ არის მაინცდამაინც კარგად, ამდენს
კი ვხვდები.
ნესტანი. რა სხვანაირად ლაპარაკობ, აბესალომ, რომელი საქმე
ვერ არის კარგად? ჩემს ოჯახზე ჯერ ცუდი არავის უთქვამს
და რატომ კადრულობ, არ მესმის. თუ ასეა, ბატონო, ნამ-
დვილად ვერ დაგაყვებ, ბავშვი არა ხარ და, როგორც გერ-
ჩიოს, ისე მოიქეცი.
აბესალომი. ჰოდა, აგაშენა ღმერთმა, მაგას არ გეუბნები მეც?
აგერ რომ ვიცხოვრო თქვენს გვერდით, მეზობლად, დაშავ-
დება ვითომ რამე?
ნესტანი. სად?
აბესალომი. აგერ ა, ყურის ძირში. ნათესავიც ახლოს გეყო-
ლება და მე ვიცი შენი პატრიარქემა.
ნესტანი. კი მაგრამ, სად ვინდა მიხეც რომ იცხოვრო?
სასადილო ოთახში შემოდის გურამი, მაგნიტოფონს რთავს, გადის.
აბესალომი. ჩემი ბინა მექნება. მეც შემიძლია პორტფელი და-
ვიჭირო შენი ქმარით და ვიქნები ბედნიერად.
ნესტანი. ჩემი ქმარი მეტს არაფერს აკეთებს თუ? მთლად ნუ
გაგვლანძღავ, აბესალომ.
აბესალომი. მაგი არ მიფიქრია, გიორგის მე როგორ პატივს
ვცემ, შენც კარგად იცი, მაგია ჩვენი სასახელო სიძე, პრო-
ფესორი, თითო საჩვენებელი კაცი, თვითონ ვერ შეხვდა
ისეთი სიძე, როგორც ეკადრებოდა, მაგრამ...
ნესტანი. ვითომ რა სჭირს ბადრის შენი დასაწუნი?
აბესალომი. გეტყვი და გეწყინება, მაგრამ... დამაცადე ერთი
წუთით. (სასადილო ოთახში გადის, მაგნიტოფონს აჩუმებს,

გურამი გამოხედავს.)
გურამი. აღამოა ეგ, ბიძია აბესალომ!
აბესალომი. ეგ თუ აღამოა, მე აღამიანი ვარ, შე კაცო!
გურამი. არ ვიცოდი. თუ გაწუხებდით, ბოდიშს ვინდი.
აბესალომი (სამზარეულოში ბრუნდება). ნამეტანი ზრდილო-
ბიანია ეს ბიჭი, რაცხას იზამს უსათუოდ.
ნესტანი. ვინ?
აბესალომი. ჰოდა, იმას გეუბნებოდი, უნდილია-მეთქი შენო
სიძე. პაპიროსს მაგი არ ეწევა, ღვინოს მაგი არ სვამს, არა,
დამაცადე, ლოთობაზე არ მოგახსენებ, მაგრამ ერთი ჭიქა
ღვინო კი უნდა დალიოს კაცმა, ისე როგორ შეიძლება, ჭიქა
არ უნდა მოგიჭახუნოს?
ნესტანი. კარგი, აბესალომ, კარგი.
აბესალომი. მაგრამ მეორე სიძე გეყოლება ძვირფასი. ა, რა
პაპიროსი გამოიგზავნა, „სტიუარდესა“, ეს იამოვნებოა,
აბა!
ნესტანი. იცნობ თუ?
აბესალომი. სამსახურიც დამპირდა და თბილისში ჩაწერაც.
არა, პირადად არ ვიცნობ. სალომეს ვთხოვე და შემოუთე-
ვლია, აბესალომს არაფერს გავუჭირებო. უსამსახურო კაცი
კამათელივითაა, ჩემო ნესტან, ვინდა შამზე დასვამ, ვინდა
იავანზე. რა ვარ მე? იავანი ხარ, აბესალომ, იავანი. მაგრამ
ვაითონ უსათუოდ მომეხმარება. რა მოხდება, ვითომ, ისე-
თი სანსახური მიშოვოს, კოსტუმის გახდა რომ არ სჭირ-
დება. მაგას ყველაფერი შეუძლიაო, მითხრეს.
ნესტანი. ვინ ვითხრა?
აბესალომი. მითხრეს. მოკლედ, ელისაბედი უნდა შემართო ცო-
ლად. ქერივი ქალია, ბინა აქვს, რა უნდა ახლა მაგას? მა-
გას უნდა ჩემისთანა ყახახი! წარმოსადეგო, კარგი სიტყვა-
ბასუსხის პატრონი, უშვილო, ბატონო, უშვილო! დარბაისე-
ლი. რა გაცინებს, ქალო, რას ვამბობ სასაცილოს?
ნესტანი. კი მაგრამ... შენ რა ვითხრა, აბესალომ... კი მაგრამ,
როგორ უნდა გვაკეთო ეს საქმე, ახლა თქვენი სიყვარული...

აბესალომი. ცოლ-ქმარს ერთმანეთი უყვარდეს, პირველად გავიგე მე! აქ შემოსვლას რომ მოუხშირა, ვერ შეატყვე?
ნესტანი. ეგ სულ ასე შემოდის, რამ გაფიქრებინა, შე შეჩვენებულო.

აბესალომი. დამასახლე ამ ჩვენს მშვენიერ დედაქალაქში და რაც გინდა სამაგიერო მთხოვე.
ნესტანი. ისე მელაპარაკები, თითქოს მაჭანკალი ვიყო.
აბესალომი. აბა, მე ჩავესაფრდები ერთი მაგას კარგად და ვნახოთ...

მარიკას ოთახში.

ელისაბედი (ეტყობა, მოპირდაპირე სახლში ჩხუბი დამთავრდა). მარიკა!
მარიკა. მიბრძანდებით?

სასადილო ოთახში გამოდიან.

ელისაბედი. მივიღივარ, დიდი მადლობა.
მარიკა. რას ბრძანებთ, დეიდა ელისაბედ.
ელისაბედი. გაწუხებთ ხოლმე.
მარიკა. დიდი ამბავი.

ელისაბედი. დედა მომიკითხე.
მარიკა. დავუძახებ.

ელისაბედი. აჰ, არა, არა, გამადლობთ. სალომე თუა შინ?

გამოდის სალომე, მარიკა თავის ოთახში ბრუნდება.

ელისაბედი. გამარჯობა, სალომე!
სალომე. გამარჯობათ, დეიდა ელისაბედ!
ელისაბედი. უთხარი გაიოხს?
სალომე. დიახ.

ელისაბედი. რაო?
სალომე. გავაკეთებო, დეიდა ელისაბედ, აუცილებლად გააკეთებს.

ელისაბედი. დიდი მადლობელი ვარ შენი, დიდი მადლობელი. აბა, კარგად იყავი (კოცნის).

ამ დროს აბესალომი გამოენთება სამზარეულოდან.
აბესალომი. რა გეჩქარებთ, ქალბატონო ელისაბედ! (კარის გულბაში ეხმარება.)

ელისაბედი. როგორი თავაზიანი ხართ, ბატონო სევერიანე.
აბესალომი. აბესალომი, ქალბატონო, აბესალომი.

ელისაბედი. მაბატონეთ, ბატონო აბესალომ, ნახვამდის.
აბესალომი. ნახვამდის, ქალბატონო ელისაბედ! (მარტო.) ვისში ვეშლები ნეტავი? (შედის სამზარეულოში, სალომე თავის ოთახში ბრუნდება. გამოდის გურამი, მაგნიტოფონს რთავს.)

ნესტანი (სამზარეულოდან). გურამ!

გურამი. რა იყო, დედიკო?

ნესტანი (გამოდის). გამორთე ეგ მაგნიტოფონი, წიგნი აიღე, წიგნი!

გურამი (წიგნს უჩვენებს). აი, დედიკო, წიგნი.

ნესტანი. მადლობა ღმერთს.

გურამი. დედიკო, მომე რა, მანქანის გასაღები!

ნესტანი. გასაღები მამაშენმა ჩაქეტა უჭრაში, სანამ გამოცდებს არ ჩააბარებ, ვერ ეღირსები!

გურამი. დედიკო, მამა ტირანია, შენ კი ტირანის ცოლი ხარ!

(შემოდის მარიკას ოთახში, საწოლზე წამოწევა.)

სალომე (შემოდის). მარიკა, არ დაურეკავს?

მარიკა. შენს ოთახში ტელეფონის ზარი არ ისმის? ვინ უნდა დაგირეკოს, გაიოხმა?

სალომე. ხო.

მარიკა. გასაუბრია.

სალომე. რა არის გასაუბრია?

მარიკა. კარგი, კარგი.

სალომე გაბრუნდება, მაშინვე მოტრიალდება.

სალომე. მარიკა, მოდი ერთი წუთით აქ.

სასადილო ოთახში გადიან.

სალომე. გაიოხმა თუ დარეკოს...

მარიკა. დღეს ხომ უკვე მოგართვა ყვავილები?

სალომე. რა არის მერე ამაში ცუდი? რა დაგიშავა?

მარიკა. სიმართლე რომ გითხრა, არ ვიცი.

სალომე. აი, ხომ ხედავ! თქვენ რომ გიყუროთ, გაუთხოვარი დავრჩები. მოდი რა გაჩვენო, დაჯექი აქ, ახლაც გამოვალ, არ

წახვიდე! (ტახტზე სვამს, თვითონ ოთახში შედის, მაშინვე ბრუნდება, მარიკას გვერდით ჯდება.) აი! (უჩვენებს პაწაწინა ყუთს, ხსნის.)

მარიკა. საყურეები?

სალომე. ხო.

მარიკა. ბრილიანტის საყურეები!

სალომე. მოგწონს?

მარიკა. კი მაგრამ, ეს ხომ, ალბათ, ძალიან ძვირი ღირს, რამოდენა ბრილიანტები!

სალომე. შენ არ აიღებდი?

მარიკა. რა ვიცი... რა კარგია! შეიძლება გავიკეთო? (სარკესთან მიდის, ერთ ცალ საყურეს იკეთებს.)

სალომე. რა უნდა შექნა?

მარიკა (სარკეში იხედება). ბადრის საქორწილო ბეჭედი დღემდე არ უყიდა. ანდა საიდან უნდა იყიდოს? ჩვენი ცხოვრებაც თუ ცხოვრებაა. შენ კიდევ არ იცი, ყველაფერს ხომ ვერ ვიტყვი... განა ბადრი ტყუის? საჭუთარი საწოლიც არა გვაქვს... ბედნიერი ხარ, სალომე, ბედნიერი.

სალომე. განა სიმდიდრეშია ბედნიერება? არ ვიცი, რა იქნება... მოიხედე! როგორ ვიხდება! გინდა შენი იყოს!

მარიკა (შეცვლილი ხმით). დიდი მადლობა (იხსნის საყურეს, აძლევს.) შენ უფრო მოგიხდება.

სალომე. რა, გეწყინა?

მარიკა. რას ამბობ, სალომე, რა უნდა მწყენოდ? მართლა თხოვდები? (უცებ ტირილი აუვარდება, ჩაეხვევა, ორივე ტირის. ცოტა ხნის მერე.) რა სულელი ვარ!

სალომე (ცრემლს იწმენდს). სულელები!

მარიკა. კი მაგრამ, იმას ხომ ცოლი ჰყავს?

სალომე. ჰყავდა. აღარ შეეძლო იმასთან ცხოვრება. ნუთუ არ გესმის, სულ სხვადასხვანაირები იყვნენ, ხომ ხდება ასეთი რამე?

მარიკა. იმას ხომ შეიძლება ჰყავს?

სალომე. ჰყავს, ხო, ჰყავს. დამანებე თავი. მე ხომ არ ვერევი თქვენს საქმეში.

გადის. მარიკა ცოტა ხანს ტახტზე ზის. მერე თავის ოთახში შებრუნდება. გურამი ისევ ისეა წამოწოლილი.

მარიკა (უყვირის). ახლავე ადექი, ადექი!

გურამი. რატომ უნდა ავდგე?

მარიკა. იმიტომ, რომ ეს ბადრის საწოლია!

გურამი. ადრე ჩემი იყო.

მარიკა. გურამ!

გურამი. აუ, შეუბერა ახლა!

ბადრი. გაანებე თავი, იწვეს.

მარიკა. უსიარცხვილო!

გურამი. ასე იცით ბებრებმა, თქვენი ბედნიერების გულისთვის ბავშვებს სიცოცხლეს უმწარებთ.

მარიკა. კარგი ბავშვი ხარ.

გურამი. რა მოხდა, მერე ვეღარ დაწვებით ამ ლოჯინში თუ რა? მოესწრებით!

მარიკა. გაჩუმდი, თავხედო!

გურამი. აი, ხომ ხედავ? ბავშვი წიგნს კითხულობს, თავისთვის, არავის ხელს არ უშლის, თქვენ კი უყვირით.

მარიკა. ვიცი ეგ რა წიგნებიცაა, ჭიმის სახელმძღვანელო უნდა გეჭიროს ხელში.

გურამი. ააა, მივხვდი, მივხვდი, შიგ სიყვარულის ამბავი რომ არ წერია, იმიტომ არ მოგწონს ხომ? რა თქმა უნდა, ეს „რომეო და ჯულიეტა“ არ არის, არც „ტრისტანი და იზოლდა“.

მარიკა. რომელიმე წაგეკითხოს მაინც.

გურამი. სიყვარული წიგნიდან კი არ უნდა ისწავლო, აი, რა არის თქვენი ნაკლი.

მარიკა ახლავე ადექი, უზარდელი!

გურამი. მარიკა, ვერ ატყობ, რომ შენგან მშვენიერი მასწავლებელი დადგებოდა. რა გინდოდა თეატრში, როგორ შეიძლება ნიჭის ასე დალუპვა.

ბადრი. მე მივდივარ, მაგვიანდება.

გურამი. აი ბადრისგან კი კარგი ბავშვი დადგება.

მარიკა. მეორე წელია ინსტიტუტში ვერ შესულხარ.

გურამი. ვთქვათ და ინსტიტუტში შევედი, მერე?

მარიკა. მერე დაამთავრებ!
გურამი. ვოქვათ და დავამთავრე, მერე?
მარიკა. სამსახურში მოეწყობი.
გურამი. ვოქვათ მოვეწყვე, მერე?
მარიკა. მერე... მერე იმუშავე, კრეტონო!
გურამი. ვოქვათ ვიმუშავე, მერე?
მარიკა. გაჩუმდი!
გურამი. ვოქვათ გავჩუმდი, მერე?
მარიკა. ღმერთო ჩემო!
ბადრი. გურამ, შენთან ერთი სათხოვარი მაქვს.
გურამი. გესმის, მარიკა, აი, ასე უნდა ლაპარაკი.
ბადრი. ჩემთან ორ საათზე მოწადე უნდა მოვიდეს, შენ ხომ იცნობ იმას?
გურამი. ისე, შორიდან.
ბადრი. მაგას მნიშვნელობა არა აქვს. ეტყვი, რომ დღეს არ მცალია, ხვალ მოვიდეს ორ საათზე.
გურამი. სიამოვნებით შევასრულებ თქვენს თხოვნას.
ბადრი. აბა, მე წავედი.

სასადილო ოთახში ბადრის ნესტანი აჩერებს.

ნესტანი. სად გარბიხარ ასე უქმელი?
ბადრი. ინსტიტუტში ვისაუზნებ.
ნესტანი. რატომ, ჩვენთან არ შეიძლება? დაჭეკი, შენთან საქმე მაქვს.
ბადრი. უკაცრავად, მეჩქარება.
ნესტანი. ერთი წუთით დაჭეკი (სხდებიან.) რა დავემართათ, მითხარი.
ბადრი. რა უნდა დავემართო?
ნესტანი. რაღა მე შემხვდით ასეთი მორიდებულები, მოკრძალებულები...
ბადრი. არ მესმის, რას მეუბნებით.
ნესტანი. სხვა ენაზე ხომ არ ვლაპარაკობ, იქნებ ქართულიც დაგეოწყდა?
ბადრი. უკაცრავად.
ნესტანი. ამ სახლში რამე გაცლია?

ბადრი. რას ბრძანებთ?
ნესტანი. აქ შენ ყველას უყვარხარ.
ბადრი. იცი.
ნესტანი. არც ის არის სამარცხვინო, ჩვენთან რომ ცხოვრობ.
ბადრი. როგორ გეკადრებათ.
ნესტანი. გიორგი შენ განსაკუთრებულ პატივს გცემს, მერე რა, რომ იმის კათედრაზე მუშაობ, ვისაც რა უნდა, ის თქვას.
ბადრი. ბატონი გიორგი მე მამასავით მიყვარს.
ნესტანი. ჩვენც ვიყავით ახალგაზრდები, თავიდანვე ყველაფერი კარგად კი არ იყო. მე ვიცი, რაც გაწუხებს შენ...
ბადრი. არაფერი არ მაწუხებს, ქალბატონო ნესტან.
ნესტანი. მოგცემენ, ალბათ, ბინას, აბა რა იქნება, თუ ჩვენთან ცხოვრება არ შეიძლება... ეს სახლი მართლა ბაბილონი კი არ არის.
ბადრი. მარიკამ ხომ არ ვითხრათ რამე? არ დაუჭეროთ, მე არაფერი არ მაწუხებს, მე ძალიან მადლობელი ვარ თქვენი.
ნესტანი. მარიკას შენ ძალიან უყვარხარ, შენც ჩვენი შვილი ხარ. წადი ახლა, გაგვიანდება.
ბადრი. გთხოვთ, არ იფიქროთ, თითქოს...
ნესტანი. წადი, წადი.
ბადრი. ნახვამდის; ქალბატონო ნესტან.
ნესტანი. დედას ვერ დამიძახებ?
ბადრი. რა ვიცი...
ნესტანი. გერიდება, ალბათ... როგორც გენებოს. ყველაფერი მიჩვევაზეა.
ბადრი. დიახ, რა თქმა უნდა.
ნესტანი. აბა, შენ იცი...
ბადრი. ნახვამდის (მიდის.)
ნესტანი. დარო! დარო! (შემოდის დარო, ცოცხი უქირავს.) დარო!
დარო. გისმენ, ქალო, ყრუ ხომ არა ვარ!
ნესტანი. თაიგული რა უყავი?
დარო. გიორგის ოთახში შევიტანე. ეგ გოგო ბედნიერი იქნება.
ნესტანი. სალომე ლამაზი გოგოა, ყვავილებსაც გამოუგზავნიან და, რა ვიცი, ათას რამეს...

დ ა რ ო. მაგის გულისთვის კაცს ცოლ-შვილი მიუტოვებია.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. ვინ გითხრა?
დ ა რ ო. ნესტან, ისე მელაპარაკები, თითქოს უცხო ვიყო. ყურები
არა მაქვს თუ რა?
ნ ე ს ტ ა ნ ი. შენ მაინც ნურსად იტყვი.
დ ა რ ო. სად უნდა ვთქვა?

შემოდის მარია.

მ ა რ ი კ ა. წავალ, მაგვიანდება.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. ისაუზმე?
მ ა რ ი კ ა. არ მინდა.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. აღარც საჭმელი გინდათ. ალბათ, მალე ფრენას დაი-
წყებთ.
მ ა რ ი კ ა. ხო, მალე ფრენას დავიწყებთ.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. სადილად, იმედია, მოხვალ.
მ ა რ ი კ ა. ალბათ. (მიდის.)
ნ ე ს ტ ა ნ ი. დარო, მოდი ბაზარში ნუ წავალთ დღეს.
დ ა რ ო. როგორც შენ ბრძანებ.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. გუშინდელი სადილიც ხელუხლებელია.
დ ა რ ო. გუშინ სადილის თავი ვის ჰქონდა?
ნ ე ს ტ ა ნ ი. სახლი ამერია, დარო, დაწყობილი სახლი.
დ ა რ ო. ბავშვები გაიზარდნენ.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. მე კი მეგონა, დავისვენებ-მეთქი.
დ ა რ ო. ეჰ, ჩემო ნესტან, ქალის დასვენება ვინ თქვა. ის ბიჭი
მაინც სულ მშვიერია, სამზარეულოში არ შემოდის.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. ბადრი?
დ ა რ ო. რცხვენია.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. შეეჩვევა. ისე შენ ნურსად იტყვი.
დ ა რ ო. რანაირი ქალი ხარ, ნესტან, ამ ოჯახში დავბერდი და
მაინც უცხო გგონივარ.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. არა, ჩემო დარო, მაგიტომ არ მიუთქვამს, მე თვითონ
არ ვიცი, რას ვამბობ. ბავშვები რომ გაიზარდებიან, დედა
უნდა გადარიონ?
დ ა რ ო. თვითონ უნდა გეფიქრა.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. ახლა შენ დამიწყე ჰკუთის სწავლება, ყველა ასეთი

ბრძენი როგორ გამოხედვით. რა ვიცი, არავიზე ნაკლები
არ ვიყავი და ბოლოს ყველას დასაცინი გავხდი. გათხოვი-
ლი ქალიშვილი შინ მიზის, მეორე ცოლშვილიანს მიჰყვება.

დ ა რ ო. ყველაფერი კარგად იქნება...
ნ ე ს ტ ა ნ ი. გურამია და... თუმცა, რა ქნას გურამია...
დ ა რ ო. ისე თავზე ხელს კი უსვამ.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. აბა, მამასავით გავებუტო?
დ ა რ ო. გიორგი სამართლიანი კაცია.
ნ ე ს ტ ა ნ ი. რაღაც ცუდს მეუბნება გული, რა ვქნა?

სამზარეულოში გადიან, შემოდის აბესალოში, ითანში ბოლოს სცემს,
შემოდის გურამი.

გ უ რ ა მ ი. უკაცრავად, ხელი შეგიშალეთ.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. რაში შემომალე, ბიჭო, ხელი?
გ უ რ ა მ ი. რა ვიცი, ჩაფიქრებული იყავით. შეიძლება მაგნიტო-
ფონი ჩაერთო?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ჩართე, ბიძია, ჩართე. მართლა მოგწონს ეს სიმ-
ღერა?
გ უ რ ა მ ი. დიას.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. კარგია, ბიძია, კარგი.
გ უ რ ა მ ი. ახლა მე ამისთვის მცალია, ბიძია აბესალომ?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. რა ვუყოთ მერე. აბარებ ხომ?
გ უ რ ა მ ი. რომ ჩააბარო, რამე ხომ უნდა იცოდე?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. იცი შენ, ბიძიკო, იცი. სხვაზე მეტი კი გეცოდი-
ნება.
გ უ რ ა მ ი. სხვაზე მეტი, სხვაზე მეტი, რა შუაშია სხვა? არაფერიც
არ ვიცი, ჩემი ნება რომ იყოს სულაც არ ჩავაბარებდი.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ქვეყანა ამაზე იკლავს თავს და შენ რა დაგე-
მართა?
გ უ რ ა მ ი. რა ჩავაბარო, რა? ან ვის ჩავაბარო?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მაგი შენ უკეთესად უნდა იცოდე, ბიძიკო, მე
სოფლელი კაცი ვარ. გალსტუქის გაყვება თუ იცი?
გ უ რ ა მ ი. გინდა გაგიყეთო?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. გამიყეთე, შენი ჰირიმე, მარა, კარგად გამიყეთე.

გ უ რ ა მ ი. მიბრძანდებით საღმე, ბიძია აბესალომ? (უკეთებს პალ-სტუსს.)

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ციხეში მივდივარ, ბიძიო, ციხეში.

გ უ რ ა მ ი. ციხეში რა გინდათ, ბიძია აბესალომ?

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. კაცი რომ გამოსულელდება, ხომ იცი. ქე ვიყავი ჩემთვის, თავისუფლად, არც უფროსი მყავდა და არც ხელ-ქვეითი. ახლა... ჩემი ფეხით მივდივარ... ციხეა, აბა რა?

გ უ რ ა მ ი. ასე მოგწონთ?

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი (სარკეში იხედება). უფ, შენ იცოცხლე ას წე-ლიწადს! არ გაახაროს ღმერთმა ის, ვინც შენ არ მივიღებს უმაღლესში. პატარა საქმეა? ხომ მიხდება?

გ უ რ ა მ ი. ვთქვით, ჩავაბარე, ბიძია აბესალომ, მერე?

II

მაგიდასთან საღმე და პოლიკო სხედან. პოლიკო გამხდარი, ჩია კაცია. მუხლზე ჩაღის ქუდი უდევს.

პ ო ლ ი კ ო. პირველად მხედავთ, არა?

ს ა ლ ო მ ე. დიახ.

პ ო ლ ი კ ო. მე კი დიდხანია გიცნობთ. ასეც წარმომედგინა, სიმ-ყურდოვე, ყვავილები და... ილუზიები.

ს ა ლ ო მ ე. ილუზიები?

პ ო ლ ი კ ო. ჩემი და კი ბნელი ქალია, ერთ ყვავილს არ იყიდის. ყველა უკეთესისკენ ილტვის, ჩემთვის ეს გასაგებია. თქვენ ბედური ხართ, არა?

ს ა ლ ო მ ე. რატომ უნდა ვიყო უბედური? რა თქმა უნდა, ბედნიე-რი ვარ.

პ ო ლ ი კ ო. და სწორედ ამიტომ მეცოდებით.

ს ა ლ ო მ ე. გეცოდებით?

პ ო ლ ი კ ო. ალბათ, ფიქრობთ, გიყიას, არა?

ს ა ლ ო მ ე. ჩემთვის მოულოდნელია...

პ ო ლ ი კ ო. განა ცხოვრება მოულოდნელობით არ არის სავსე? ყოველთვის მზად უნდა ვიყოთ. ახლა რასაც ჩემგან ვაი-გებთ, ესეც მოულოდნელი იქნება და თანაც მწარე. ისე-ვე, როგორც ყოველგვარი სიმაართლე. ხომ მეთანხმებით, რომ სიმაართლე მწარეა?

ს ა ლ ო მ ე. როგორ გითხრათ...

პ ო ლ ი კ ო. არ იცით, არა? არ გეკამათებით. შეიძლება მე ვცდე-ბოდე, შეიძლება ტყუილად ვღელავდე, ტყუილად ვერ ვბე-დავდე თქვენთან სიმაართლის თქმას. ამავე, რომლის მო-

ყოლასაც მე ვაპირებ, შემადარწუნებლად მეჩვენებოდა; ალ-
ბათ, ვცდებოდი. ადვილი შესაძლებელია, მე ჩხირად
ვცდები ხოლმე. თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, რა ბედნიერი
ვიქნები, ახლაც რომ ვცდებოდე, თუ თქვენ ტყვივლს არ
მოგაყენებთ. მე მიყვარს ძლიერი ადამიანები, თუმცა, სამ-
წუხაროდ, მე მათ რიცხვს არ ვეკუთვნი.

ს ა ლ ო მ ე. რა საჭიროა ასეთი მიკიბულ-მოკიბული ლაპარაკი?
თუ რამის თქმა გინდათ, მითხარით, თუ არა და...

პ ო ლ ი კ ო. წავიდე, არა? რა თქმა უნდა... მაგრამ თუ თქვენ
ძლიერი არ ხართ, მაშინ? მე სუსტი ნერვები მაქვს, ქალის
ცრემლის დანახვაზე გული მიმდის.

ს ა ლ ო მ ე. ცრემლის?

პ ო ლ ი კ ო. თუმცა შეიძლება უცრემლოდაც გადავრჩეთ.

ს ა ლ ო მ ე. თქვით, გისმენთ.

პ ო ლ ი კ ო. მე თქვენ მომწონხართ.

ს ა ლ ო მ ე. სასიამოვნოა, მერე?

პ ო ლ ი კ ო. არა, არ შემიძლია.

ს ა ლ ო მ ე. იქნებ ხუმრობთ?

პ ო ლ ი კ ო. როგორ გეკადრებათ?

ს ა ლ ო მ ე. იცით რას გეტყვით, მოდი, ჯერ გადაწყვიტეთ მი-
თხრათ თუ არა და ისე მოზრძანდით.

პ ო ლ ი კ ო. მართალი ხართ, ნახვამდის.

ს ა ლ ო მ ე. დაიცადეთ. თქვენ დარწმუნებული ხართ, რომ სწორი
მისამართით მოხვდით?

პ ო ლ ი კ ო. აი, ეს მომწონს. ჩემი ბრალია, მაპატიეთ. ჯერ უნდა
გაგცნობოდით. მე მქვია პოლიკო, ილუზიონისტი განლა-
ვართ, ესე იგი, ყოვლის შემძლე, აი ნახეთ! (ჩიბიდან იღებს
პატარა ბურთს, ხელისგულზე იდებს, მუშტს შეჰკრავს, ისევ
გაშლის, ბურთი გამქრალა.) თუმცა სიმართლე რომ გითხრათ,
მხოლოდ ამ ბურთის გაქრობა შემიძლია. მთელი ჩემი სიძლი-
ერე იმაშია, რომ თქვენი ნათესავი ვარ.

ს ა ლ ო მ ე. ნათესავი?

პ ო ლ ი კ ო. დიხ, ოღონდ ცოტა უცნაური ნათესაობა კი გვაქვს.
აი მე თქვენ თითქმის ძმად გეკუთვნი.

ს ა ლ ო მ ე. როგორ?

პ ო ლ ი კ ო. ახლავე ავიხსნით, მაგრამ მანამდე მინდა გითხრათ,
რომ მე აბით ვამაყო, თუმცა ზოგს შეიძლება ეს უცნაურად
მოეჩვენოს. მომისმინეთ: თქვენ შალე გაიოზის ცოლი გახ-
დებით. არა, პასუხი არ არის საჭირო, მე კი გაიოზის ცო-
ლის ძმა ვარ. მაშასადამე ჩვენ ვინ ვართ ერთმანეთის? ნათე-
სავები, თანაც თუ დაუკვირდებით, ძალიან ახლობელი.

ს ა ლ ო მ ე. რა გნებავთ?

პ ო ლ ი კ ო. არა, გაიოზზე ცუდს კი არ ვამბობ, როგორ გეკადრე-
ბათ. პირიქით, აი, გიყურებთ და მესმის გაიოზის. ვინ არის
ჩემი და? ერთი უბრალო, გაუნათლებელი, ჩვენში რომ
იტყვიან, ბნელი ქალი, რომელმაც შვილებისა და ოჯახის
მეტე არაფერი იცის. სიმართლე რომ გითხრათ, მე პი-
რადად მიჩვენია თქვენისთანა და მყავდეს და, რადგან
ახლა თქვენდამი ძმური სიყვარული აღმეძრა და ეს გრძნო-
ბა ძვირფასია ჩემთვის, ამიტომ შევეყოყმანდი სწორედ, არ
ვიცი რა დაგემართებათ, რომ გაიგოთ...

ს ა ლ ო მ ე. ნუ გეშინიათ, მითხარით, თუ საერთოდ რამე გაქვთ
სათქმელი, მე გაიოზს კარგად ვიცნობ, ასე რომ, გაფრთხი-
ლებთ, მანტაქისთვის მზადა ვარ.

პ ო ლ ი კ ო. მამ რატომ არ მავდებთ სახლიდან, როგორ ითმენთ
ასეთ უმსგავსობას?

ს ა ლ ო მ ე. სხვათა შორის, სწორედ ამაზე ვფიქრობდი ახლა.

პ ო ლ ი კ ო. მეც ძალიან გამიკვირდებოდა, ეს რომ არ გეფიქრათ.
განა ჩვენ შეგვიძლია სიმართლის მოსმენა? განა ყველას არ
ეშინია სიმშვიდის დარღვევისა? თუნდაც ეს სიმშვიდე
უსინდისოდ იყოს მოპოვებული. განა ყველას არ ეშინია,
რამე არ მოხდეს, რამე არ შეიცვალოს და ვერც კი ვგრძნობთ,
როგორ ვეჩვევით გრაფიკს, მატარებლებით დადივართ
ერთსა და იმავე გზით, ერთსა და იმავე დროს, წუთი წუთზე,
დაუგვიანებლად და მატარებლებით ვყრუვდებით. ჩვენ
თვითონ მოვქსოვეთ ჩვენთვის ბუდე, ავაშენეთ კედელი, ჩა-
მოვკიდეთ დაბამული კარი. გვესმის მხოლოდ ის, რაც
ხელს გვაძლევს, ვხედავთ მხოლოდ იმას, რაც საქმარისია,
რომ ვიარაგებთ.

ს ა ლ ო მ ე. მე თქვენ არ ვისმენთ!

პოლიკო. კარგია, რომ არ მისმენთ. ახლა მივხვდები, რა შეცდომას დავუშვებდი, თქვენთვის რომ მომეყოლა ყველაფერი. თქვენ რას გეჩივით? მე თვითონ მოვუვლი ამ ბოროტებას, ქვეყანა ჩალით კი არ არის დახურული. (მიღის, კართან შეჩერდება.) მე თქვენ მეცოდებით! აი, რა გინდათ თქვენ, შეხედეთ, აი! (ქუდიდან ამოყრის ქალაღის ყვავილებს.) ილუზიები, არა მართო თქვენ, ბევრს, ბევრს! მიღის.)

სალომე (მართო). ღმერთო, რა საშინელებაა!

რეკავს ზარი, გამოიბის გურამი, აღებს კარს, კართან ნუციკო დგას, ბაღის მოწაფე, სალომე თავის ოთახში შედის.

ნუციკო. პარღონ, ბატონი ბადრი შინ ბრძანდება?

გურამი. მორჩი, შემოდდი!

ნუციკო (შემოდის, აქეთ-იქით იხედება). მერსი. ბატონი ბადრი მინდოდა, დაბარებული ვარ.

გურამი. ნუ მატრახაზობ.

ნუციკო. თქვენ მისი ასისტენტი ხომ არა ხართ?

გურამი. დაჯექი!

ნუციკო. თენჭიუ. (ხურჩულით.) შინ არ არის?

გურამი. არა.

ნუციკო. რატომ?

გურამი. რა ვიცი.

ნუციკო. საკვირველია, ის ისეთი წესიერია.

გურამი. შენი მასწავლებელი აბა რა იქნება.

ნუციკო. მე ძალიან წესიერი გოგო ვარ, თუმცა უნაკლო არავინ არის.

გურამი. მორჩი-მეთქი.

ნუციკო. ზოგჯერ მინდა საყულო გავუსწორო, ან თავზე ხელი გადაუსვა.

გურამი. შენი დასაყენია?

ნუციკო. ბადრი ჩემი შეილიყო.

გურამი. მარკამ თუ გავიგო!

ნუციკო. მარკაც ჩემი შეილიყო. რატომ არიან დიდები ასეთი საცოდავები?

გურამი. ბადრი ცუდი ბიჭი არ არის.

ნუციკო. რას ამბობ, მე ამოდენა საქმეს მიკეთებს, წარმოგიდგენია, უფასოდ მამეცადინებს, გავიყიდებოდი. მართლა, რატომ არიან დიდები ასეთი საცოდავები? შენ „წითელი და შავი“ წაგიკითხავს?

გურამი. ეგ ვილასია?

ნუციკო. ვაი, სირცხვილო! თუმცა არც ჩვენი ქიმიის მასწავლებელს ჰქონდა წაკითხული, მე ვათხოვე, გაკვეთილზე კითხულობდა და ტიროდა. გიტირია როდისმე?

გურამი. ეგლა მაკლია.

ნუციკო. მე კი ვტირი ხოლმე. აი, არაფერი მიზეზი არა მაქვს, ვწევარ ჩემთვის და ვტირი. გოგოლ რომ გაჩენილიყავი, არ გინდა?

გურამი. აბა, აბა, გეყოფა არტისტობა.

ნუციკო. მე კი მინდა ბიჭი ვიყო.

გურამი. არც ბევრი გაკლია, გარეგნობაც ხელს გიწყობს.

ნუციკო. მაგტირებ ვტირი სწორედ.

გურამი. მართლაც, ნუციკო, რატომ ხარ ასეთი უშნო, რაშია საქმე?

ნუციკო. გინდა ზღაპარი მოგიყვე?

გურამი. შენი ზღაპრებით ტვინი მაქვს გახერხებული.

ნუციკო. კარგი ერთი, რა საჭიროა ასეთი ტყუილი, შენ ხომ ტვინი არა გაქვს!

გურამი. რად მინდა ტვინი?

ნუციკო. ერთი უშნო გოგო ჯართს აგროვებდა... იცი, მართლა დავწერე ზღაპარი.

გურამი. „ცისკარში“ მიიტანე, დაგიბეჭდავენ.

ნუციკო. ის უშნო გოგო სულ ტიროდა და ჯართს აგროვებდა. ეკითხებოდნენ, რა გატირებს, შე სულელო, მაგრამ გოგომ არ იცოდა რა ატირებდა, მხოლოდ ჯართს აგროვებდა, ეგ იყო და ეგ. მიჰქონდა ჯართი სკოლის ეზოში, ჯართი იქ ეყარა, ხელს არავინ ჰკიდებდა. ეგ იყო და ეგ. გოგო ფანჯარასთან იჯდა, ჯართს უყურებდა და ტიროდა. ეგ იყო და ეგ.

გურამი. სულ ეგ არის?

ნუციკო. ხო. მოგწონს?

გურამი. მაგარია. ბიჭი რომ იყო, რას იზამდი?

ნუციკო. კბილებს გავისწორებდი, მეტი რა უნდა მექნა?
გურამი. ეგ მორევანია.
ნუციკო. ვივარჯიშებდი და მოგერეოდი.
გურამი. დამციონი?
ნუციკო. რა კარგია სკოლა რომ დავამთავრეთ, არა?
გურამი. დაამთავრე, თორემ შენც აკადემია დაამთავრე. ან ამ-
დენ ხანს როგორ გაჩერებდნენ, არ გიკვირს?
ნუციკო. წარმოგიდგინია, ყოველ დღე ექვსი გაკვეთილი არ
მექნება მოსამზადებელი, გავივლი, გამოვივლი, კინოში
წავალ. შემომხედე!
გურამი. აკი გიყურებს!
ნუციკო. მერე, ვერაფერს ამჩნევ?
გურამი. როგორ არა, მაიმუნი მიდიმის.
ნუციკო. სულ ვერაფერს? კარგად დამაკვირდი.
გურამი. აჰა, დავაკვირდი.
ნუციკო. კარგია, რომ არ მეტყობა, პერლამუტრის პომადაა.
გურამი. თუ არ გეტყობა, რაღაზე ისევამ? მეც არა ვთქვი, რა
სხვანაირად მახინჯია-მეთქი.
ნუციკო. იცი კიდევ რა მინდა? რომ არავინ, არავინ არ მატყუ-
ებდეს.
გურამი. გამოცხადებული სულელი ხარ.
ნუციკო. ალბათ.
გურამი. შტერო, ყველა ერთმანეთს ატყუებს.
ნუციკო. მე არ მინდა.
გურამი. სულ შენს სურვილზეა.
ნუციკო. შენც... შენც მომატყუებ?
გურამი. რა თქმა უნდა, შენი ჭირიმე, აქ სცენები არ გამომართო-
ნუციკო. მაგის მეტი ღარდი არა მაქვს. იცი ვინ მომიყვანა აქ?
გითხრა?
გურამი. არ მინდა.
ნუციკო. არ გინდა და ნუ გინდა. ბადრიმ რა დამიბარა?
გურამი. ხვალ მოვიდესო. მაგისგან მაინც არაფერი არ გამოვაო.
ნუციკო. ნამდვილად ჩავიჭრები.
გურამი. მე მეორედ ვაბარებ, შენ რა წითელი კვერცხი ხარ.
ნუციკო. დედას ეწყინება.

გურამი. შეეჩვევა. ვინ მოგიყვანა?
ნუციკო. ხომ არ გაინტერესებს, რატომ მეკითხები?
გურამი. ნუციკო, ვერ ატყობ, შენი წასვლის დრო რომ მოვიდა,
აუცილებლად უნდა გაგადლო?
ნუციკო. აი, მესმის, ასე უნდა!
გურამი. წადი, შეილო, იმეცადინე, მე რას მიყურებ.
ნუციკო. მართლაც, შენ რას გიყურებ, მამა პროფესორი გყავს,
რა გენადლეება!
გურამი. აბა, აბა, არ გამოგიქანო!
ნუციკო. თორემ არა! რა, არ გაგიგია? მე ის მიკვირს, შარშან
რომ ვერ მოხვდი.
გურამი. მე ჩემი ცოდნით მინდა მოხვდე.
ნუციკო. აბა, საშუალოდ გარეთ დარჩენილხარ.
გურამი. თქვი, ვინ მოგიყვანა.
ნუციკო. რა დროს ეგ არის, რა მნიშვნელობა აქვს... მანქანით
მომამბრძანეს.
გურამი. ვინ?
ნუციკო. რა მეშველება, მითხარი, მართლა ჩავიჭრები?
გურამი. მერე რა, ნუ გეშინია, გითხოვს, ალბათ, ვინმე მაყუთა
ბიძა, ხალხში გამოხვალ, აშენლები... მე შენ გეტყვი, შვილუ-
ბის გაჩენით წელს მოიწყვეტ. ვისი მანქანით მოხვედი?
ნუციკო. რომ გითხრა, გავიყუდები.
გურამი. მაშინ ნუ მეტყვი... ცხელა გარეთ?
ნუციკო. ძალიან ცხელა... ვინ მომიყვანა და...
გურამი. მოიცა, მოიცა, როგორც მოგიყვანა, ისევე წავიყვანოს,
მომბეზრდა შენთან ლაპარაკი.
ნუციკო. გაიოზმა მომიყვანა!
გურამი. გაიოზმა?
ნუციკო. სხვათა შორის, ჩემო ვურციკო, იმ დღესაც იმან მომი-
ყვანა, თანაც...
გურამი. დაანებე მაგ სარკეს თავი, თორემ დავგიტყუებ.
ნუციკო. მაშ, შენ ამბობ, რომ პომადა არ მიხდება?
გურამი. თანაც, რა თანაც?
ნუციკო. რას ვაპობდი? ხო, თანაც ქალაქგარეთ გასეირნება

შემომთავაზა. არ მეცალა, თორემ უსათუოდ წავყვებოდი, ბადრი მიცდიდა.

გურამი ი. წაყოლოდი, რატომ არ წაყვი? შენ გგონია, გადავირევი?

ნუციკო. შენ რატომ უნდა გადაიხიო? საკვირველია ღმერთმანი! შენ რა შუაში ხარ? რა ნახა ნეტავ ამისთანა ჩემში, სად მე და სად სალომე. მართლა უყვარს შენი და?

გურამი ი. რა ვიცი, რა ჩემი საქმეა.

ნუციკო. ისე, კარგი ბიძა, სხვათა შორის, ძალიან სიმპათიურია.

გურამი ი. შენ რა, გულში ხომ არ ჩაგვიარდა?

ნუციკო. შენ რა, ხომ არ ექვიანობ?

გურამი ი. ეგლა მაკლია. ისე, შენთვის ბებერია.

ნუციკო. სრულებითაც არ არის ბებერი. თანაც, მაგის ხნის კაცები ახლა მოღაშია, მოღა კი დიდი რამ არის, სალომე რომ არ მეცოდებოდეს...

გურამი ი. სალომეც შენი შვილია?

ნუციკო. იცი, გურამ, მე მართლა ყველა მეცოდება. შენ ხომ არ გწყინს ასე რომ ვლაპარაკობ? შენთვის ხომ სულ ერთია?

გურამი ი. (ყვირის). ხო, სულ ერთია, სულ ერთია, სულ ერთია. მომწყდის ახლა თავიდან, თორემ მოგკლავ იცოდე!

ნუციკო. მივდივარ, გურიკო, მივდივარ, რა დაგემართა? რამე ხომ არ გაწყენინე? მივდივარ, იმეცადინე, ხელს არ შეგიშლი. (მიდის.)

გურამი ი. (მართლ). სულ ერთია... (რეკავს ტელეფონი. გურამი იღებს ყურმილს.) დიახ, რაო? გურამი ვარ. ბატონო? ხოო. გამარჯობა... (შემოდის ნესტანი. გურამი ვერ ამჩნევს, განაგრძობს ლაპარაკს.) სადა? დღეს? კარგი... კარგი... მოვალ. ნახავარდის... (ღებს ყურმილს.)

ნესტანი ი. ვინ იყო?

გურამი ი. (ახლა ამჩნევს ნესტანს). რა? არაფერ. განა შენთვის სულ ერთი არ არის? ხომ სულ ერთია?

ნესტანი ი. გურამ, რა მოგივიდა? ვინ იყო-მეტყი.

გურამი ი. (ღებდას მივარდება, ფეხებზე შემოესხევა). დედიკო,

მიშველე, ჩემო დედა, მე ხომ შენი შვილიკო ვარ? ნუ შეაქმევენებ შენს შვილს ნიანგს.

ნესტანი ი. კარგი ერთი, სულ მასხრობა გამიგონია, კლოუნი ხომ არა ხარ? გამიშვი ხელი, არ წააქციო, გეყოფა.

გურამი ი. (შეცვლილი ხმით, თითქოს უცბად გამოფხიზლდაო). კარგი, გავჩუმდები. მაგრამ ვნახოთ მერე რაღას იტყვი, ნიანგი რომ შემეჭამს. (გადის ოთახიდან.)

ნესტანი ი. წიგნი აიღე, წიგნი.

რეკავს ხარი. ნესტანი კარის გასაღებად გაემართება. გამოვარდება აბესალოში. დასწრებს კარის გაღებას.

აბესალოში ი. მე მაკალი! (კარს აღებს. კართან გიორგი დგას.)

აბესალოში ი. ო, გიორგი, გიორგი, მობრძანდით!

გიორგი ი. გმადლობთ, ჩემო აბესალოში. (შემოდის. აბესალოში პორტფელს ართმევს, ერთი-ორჯერ ხელში შეათამაშებს, მერე ნესტანს აწვდის.)

აბესალოში ი. გამომართვი, ქალო, პორტფელი.

ნესტანი ი. რატომ დაგაგვიანდა?

გიორგი ი. მიმღები კომისიის სხდომა იყო. ხომ იცი, გამოცდები კარზეა.

ნესტანი ი. გააჭირეს საქმე, მე მეგონა, ამ ზაფხულს მაინც დავისვენებდით, ბორჯომში წავიდოდით, გადაღლილი ხარ, შენთვის დასვენება აუცილებელია.

გიორგი ი. ახლა ბორჯომი მომიწოდებ, რომელ სასტუმროში აპირებ მაინც გაჩერებას?

ნესტანი ი. რა ვუყოთ მერე, სასტუმრო არ იქნება, ოთახს ვიქირავებთ. თანაც გაიოზი დამპირდა, უსათუოდ გიშოვნისო.

გიორგი ი. გამაგებინეთ, ბოლოს და ბოლოს, ვინ არის ეს გაიოზი? რატომ უნდა მიშოვნოს სასტუმრო ვიღაც გაიოზმა?

ნესტანი ი. რა მოხდა, პატვის გვეყვს.

გიორგი ი. კარგი, მაგრამ, სასტუმროს დირექტორი მე რატომ ამცემს პატვის, ვინ არის-მეტყი ის გაიოზი ასეთი?

აბესალოში ი. ვინ არის და, თქვენს სასიძო, შესანიშნავი აღამიანი.

გიორგი ი. შენ არ გეკითხები, აბესალოში

აბესალომი. დიდი ბოდიში, ბატონო!
ნესტანი. კარგი, გიორგი, რა უბრალო რამეზე აიშლი ხოლმე
ნერვებს, ხომ იცი, შენთვის აღელვება არ შეიძლება.

გიორგი. ეს უბრალო რამეა?
ნესტანი. დავიღარაბის მეტი არაფერია ეს გამოცდები. შენ
შეიღს ვერ მოხმარებხარ...

გიორგი. ნესტან!
ნესტანი. კარგი, კარგი, აღარ ვიტყვი... კარებში რატომ ვდგა-
ვართ?

გიორგი. სალომე მოვიდა?

ნესტანი. მოვიდა.

გიორგი. მარია?

ნესტანი. მარიაკაც. წამო, ვისადილოთ.

გიორგი. ბადრი?

ნესტანი. ბადრი შენთან ერთად არ იყო?

გიორგი. რახანია წამოვიდა, უნდა დავუცადოთ.

ნესტანი. დავსხდეთ და ისიც მოვა, დავგვიანება არ იცის.

აბესალომი. თაყმჯლომარე ხომ ხარ, გიორგი?

გიორგი. ეხ, ჩემო აბესალომ!

აბესალომი. დიდი კაცი ხარ, ჩემო გიორგი, დიდი და ვაჟა-
ყობ შენით, მაგრამ ერთი კი უნდა იკითხო, ტელევიზორში
რატომ არ გამოდიხარ?

გიორგი. რა ვიცი, ჩემო აბესალომ, რა აუცილებელია...

ნესტანი. წამოდი, აბესალომ, ვისადილოთ.

ნესტანი და გიორგი გადიან.

ნესტანის ხმა. აბესალომ, აბესალომ! (გამოდის.) გაცივდა
სადილი, აბესალომ!

აბესალომი (სარკეში იყურება, ჰალსტუხს ისწორებს). საქმე
მაქვს აგერ ბატარა და შემოვალ ახლავე.

ნესტანი. რა დროს საქმეა, აბესალომ, ვისადილოთ. როგორ
გამოპრანჭულხარ?

აბესალომი. რა გაგიკვირდა ასეთი, გალსტუკი მე, გენაცვალე,
მაშინ მეკეთა, გალსტუკიზა ხალხს სამსახურადან რომ

ხსნიდნენ და ნამეტანს კარგს შერებოდნენ, რომ იცოდე.
დამახარხო ამ შეჩვენებულმა.
ნესტანი. წამოდი ახლა, წამოდი.

სამზარეულოსაკენ მიდის.

აბესალომი. ნესტან!

ნესტანი. ბატონო?

აბესალომი. არ შემოვა მითომ დღეს ის ქალი?

ნესტანი. უი, შე შეჩვენებულო, მაგიტომ ითრევ ფეხს?

აბესალომი. მოიცადე, ქალო, სათხოვარი მაქვს შენთან.

ნესტანი. კი, ბატონო.

აბესალომი. გიორგის ორდენები უნდა მათხოვო.

ნესტანი. რაა?

აბესალომი. ერთი-ორი საათით.

ნესტანი. რას ამბობ, აბესალომ, გიორგიმ არ გაიგოს, ეწყინება,
ეგ რაღა სახუმაროა (გადის.)

აბესალომი. რაღა ყველაფერი ხუმრობა გონია ამ ხალხს, გა-
დავირიე კაცი! (შედის სამზარეულოში.)

სამზარეულო.

გიორგი. გურამი სად არის?

ნესტანი. გურამ! (გიორგის.) რა გინდა იმ ბიჭისაგან, სულ გუ-
რამს რომ გაიძახი.

გიორგი. არ უნდა ისადილოს?

ნესტანი. რას აკეთებს ასეთს?

გიორგი. ვარჯიშობს ალბათ.

ნესტანი. არა, მეცადინეობს. რომც ვარჯიშობდეს, რა მოხდა,
კაცს ხომ არ კლავს, ხომ არ ქურდობს, მორფს ხომ არ
იკეთებს. გურამი მე რომ მინდა, ისეთი იქნება...

გიორგი. როგორი?

დარო. შეჭამე რამე, კაცო.

გიორგი. როგორი-მეთქი?

ნესტანი. თამამი. დარო, შენს საქმეს მიხედე.

მარია. „შოლოდ კავშირი ესრეთ სულთა შობს სიყვარულსა“...

გიორგი. ჯერ ქაშე, ეგ ლექსი მერე.

მარიკა. არ მინდა, „მხოლოდ კავშირი ესრეთ სულთა“...
აბესალომი. არ მინდას აქამე.
სალომე. მარიკა დღეს ტელევიზორში გამოდის.
ნესტანი. ტელევიზორი, რადიო, ტელევიზორი, რადიო.
სალომე. ასეა მსახიობის ცხოვრება.
მარიკა. სალომე, რა შენი დასაქონია მსახიობის ცხოვრება?
სალომე. მე არ დავცინი. შენც ისე გწყინს, ვითომ საჩხა ბერნარო იყო.
მარიკა. მე რაღაცას მაინც ვაკეთებ. „მხოლოდ კავშირი ესრეთ სულთა შობს სიყვარულსა“.
სალომე. ხო, რაღაც კაპიკების გულისათვის.
მარიკა. სალომე, შენ რა დავემართა? რას ჰქვია კაპიკების გულისათვის?
ნესტანი (ეძახის). გურამ!
გიორგი. აცალე, ალბათ, ახლა რგოლებზე გადავიდა.
ნესტანი. რგოლები კი არა, წიგნს კითხულობს-მეთქი.
გიორგი. არ დასცადოს ამდენმა კითხვამ.
დარო. თუ შენები მოიტათ, გამოვცვალო.
მარიკა. მე მოგეხმარები.
გიორგი. ბადრი სად არის ამდენ ხანს?
ნესტანი. იმის მაგივრად რომ მიენმარო, დასცინი.
გიორგი. ნესტან, მე ერთხელ და სამუდამოდ აგიკრძალე მაგაზე ლაპარაკი.
ნესტანი. ისე ვთქვი... სხვა მშობლებს რა, არ უყვართ შვილი?
გიორგი. ნესტან!
დარო. უნდა წაამწარონ კაცს სადილი.
ნესტანი. რა ვთქვი ისეთი, ცოტა დაეხმარე-მეთქი. აღარ ვიტყვი.
დარო. აცალე, ქალი, ჭამოს რამე.
გიორგი. არც თქვენი სადილი მინდა და არც არაფერი.
ნესტანი. კარგი ახლა, გიორგი, მაპატიე, მომეცი შენი თუფში.
რეკავს ზარი.
გიორგი. გახედეთ!

აბესალომი. მე გვაღებ, მაცალეთ. (წავა, კარს ვაღებს.) ოჲ ქალბატონო ელისაბედ, მობრძანდით, მობრძანდით!
ელისაბედი. არა, მე შემოსასვლელად არ მცალია.
აბესალომი. ძალიან გთხოვთ, შემობრძანდეთ ერთი წუთით. რატომ არ შეიძლება, ერთი წუთით რომ შემოხვიდეთ, მობრძანდით, მობრძანდით.
ელისაბედი. ნესტანი სად არის?
აბესალომი. მე ვარ, ბატონო, აგერ. მიმსახურეთ. თქვენი გულისთვის გაუჩუენელს გავაჩენ.
ელისაბედი. მენავვისათვის ფულს ვაგროვებთ, მანეთი უნდა მომცეთ.
აბესალომი. სამი იყოს, ბატონო.
ელისაბედი. როგორ გეკადრებათ? მანეთ-მანეთს ვაგროვებთ-აბესალომი. ცოტაა, ბატონო.
ელისაბედი. დავგახარო ამ ნავავმა, იქნებ ახლა მაინც გადაყარონ.
აბესალომი. მაგან არ მომკლა?!
ელისაბედი. მე დამავალეს ფულის შეგროვება. ხომ იცით, მართოხელა ქალი ვარ და... ადამიანს ვიღაცა უნდა ჰყავდეს.
აბესალომი. მაგან არ მომკლა?!
ელისაბედი. მომცემთ მანეთს?
აბესალომი. მეტი თუ იცინდათ, არ მომერიდოთ.
ელისაბედი. მეტი რად მინდა?
აბესალომი. ფული კი მაქვს, მარა... (ჭიბეებს იქეჭავს.) რკინის მანეთიანი შეიძლება?
ელისაბედი. არა უმავს.
აბესალომი. ფული ჩემოდანში მაქვს.
ელისაბედი. სიაში ჩავწერთ, ბატონო სევერიან.
აბესალომი. აბესალომ, ქალბატონო, აბესალომ!
ელისაბედი. უკაცრავად, ბატონო აბესალომ!
აბესალომი. შემობრძანებულყავით, რა იქნებოდა, თქვენისთანა ჭკვიან ქალთან ლაპარაკი ერთი სიამოვნებაა.
ელისაბედი. რა იცით, რომ ჭკვიანი ვარ?
აბესალომი. თვალზე გეტყობათ.
ელისაბედი. ოჲ, ბატონო სევერიან!

აბესალომი. აბესალომი! აბესალომი! ბატონო!
ელისაბედი. უკაცრავად, ბატონო აბესალომი. მახსოვრობა კარგი
მეჭკვს, რა დამეშართა. გმადლობთ, ნახვამდის.

აბესალომი. დავეცადოთ ცოტა.
ელისაბედი. რაღას ვუცადო, სხვებთანაც მისასვლელი ვარ.
მართლა, სალომეს დიდი მადლობა გადაეცით ჩემგან.

აბესალომი. უსათუოდ გადავცემ.
ელისაბედი. ნახვამდის.
აბესალომი. ნახვამდის, ქალბატონო ელისაბედი!

ელისაბედი მიდის. აბესალომი კარს ხურავს.

აბესალომი. სანამ ამ ქალს ჩემს სახელს არ ვასწავლი, არაფე-
რი გამოვია, ისე, ჯერჯერობით ძვირი მიჭდება არსიყობა,
ნაგავი მაკლდა ახლა მე?

სამზარეულო.

გიორგი. ბაღრისთვის უნდა დავეცადო.
ნესტანი. რას ვიფიქრებდი, ასე თუ დაიგვიანებდა.

შემოდის გურამი. წელზევით შიშველია.

გურამი. დეიდა დარო, ტკბილო, დატრიალდი, მშოია!
გიორგი. წალი, პერანგი ჩაიცვი და ისე მოდი!
გურამი. მცხელა!

გიორგი. წალი-მეტიქი! (გურამი გატრიალდება.)

ნესტანი. რა მოგივიდა, გიორგი?
აბესალომი (კარიდან). გიორგის ჯვარი სწერია, მაგათ რა მოუ-
ვიდათ, მაგათ, ქუჩაში კაცი ვერ გაივლის მაგათი შიშით.

ნესტანი. გურამზე ამბობ მაგას?

აბესალომი. არა, გურამზე არა (სუფრასთან ჯდება.) ოკუპან-
ტებივით არიან, ბატონო, როდის მოგკლავენ არ იცი.

მარიკა. მერე, ვისი ბრალია?

აბესალომი. ჩემი ბრალი ხომ არ არის, ბატონო?

მარიკა. არა, თქვენი არა, არც ჩემი, არც მამაჩემის, არც სა-
ლომესი.

აბესალომი. ჰოდა, აგაშენა დმერთმა. მართლა, სალომე, ქალ-
ბატონმა ელისაბედმა დიდი მადლობა შემოგიტოვა.

სალომე. დიდი რამე.

ნესტანი. რისი მადლობა?

სალომე. გაიოხს შავი მარმარილოს ლოდი სთხოვა და უშოვა
ქმრის საფლავისათვის.

აბესალომი. ბარემ ერთიც ეშოვნა ჩემთვის.

სალომე. თქვენ რა შუაში ხართ, ბიძია აბესალომი?

აბესალომი. ისე ვამბობ.

ნესტანი. შენ მომიკვდი, აბესალომი!

გურამი ბრუნდება. პერანგი ჩაუცვამს.

მარიკა. მაგრამ ვილაცის, ან რალაცის ბრალი ხომ არის?

აბესალომი. მე მეკითხები?

მარიკა. დიან.

აბესალომი. რა?

მარიკა. აი, რაზედაც ვლაპარაკობდი. მე მგონი ყველანი დამ-
ნაშავენი ვართ. ბავშვები ჩვენ თვალწინ იზრდებიან და მა-
გალითსაც ბევრ რამეში ჩვენგან იღებენ.

აბესალომი. წარმოუდგენელია!

მარიკა. ის არ არის წარმოუდგენელი, რომ ლექტორს მატრი-
კულში ფულს უღებ და ისე გითვლის საუბარს? ექთან
მორფს რომ ყიდის? მატარებლის ბილეთს წვალეებით რომ
შოულობ და ვაგონი ნახევრად ცარიელი გვვდება? საბაე-
შვი ბაღში ბავშვს ნაცნობობით რომ იღებენ?

აბესალომი. მერე სად არის მილიცია?

მარიკა. ჩვენ სადა ვართ, ეს ქვეყანა განა ჩვენი არ არის?

ნესტანი. მარიკა, რა დავემართა, თეატრში ხომ არა ხარ?

მარიკა. რა დავიშავა, დედა, თეატრმა, სულ რომ ასე წამომ-
ძახებ ხოლომე?

დარო. რა დავემართა ამ გოგოს?

გიორგი. მარიკას იმცილად ლაპარაკი არ შეუძლია.

მარიკა. მამა, მითხარი, ვტყუი?

გიორგი. მარიკა, რა თქმა უნდა, აჭარბებს, მაგრამ სიმართლეს
ამბობს. საქმე ის არის, რომ ჩვენ ყველანი ჩვენი აინდისის

წინაშე პატიოსნები უნდა ვიყოთ. რაღაცა უნდა გწამდეს, ხომ მართალია, მარია? როცა გწამს, არც ისე ძნელია ცხოვრება, არა?

ბ ა რ ი ა. ერთი უშნო გოგო სულ ტირიდა და ჯართს აგროვებდა. ეკითხებოდნენ, რა გატირებს, შე სულელოო, მაგრამ გოგომ არ იცოდა რა ატირებდა, მხოლოდ ჯართს აგროვებდა, ეგ იყო და ეგ. მიჰქონდა ჯართი სკოლის ეზოში, ჯართი იქ ეყარა, ხელს არავინ ჰკიდებდა. ეგ იყო და ეგ-გოგო ფანჯარასთან იჯდა, ჯართს უყურებდა და ტირიდა. ეგ იყო და ეგ.

რეკავს ხარი.

ს ა ლ ო მ ე. მე გავალებ. (გაოქცევა, კარს გააღებს, შემოდის ბადრი.) სადა ხარ აქამდე? მამამ რამდენჯერმე გიკითხა; უშენოდ ვისადილეო.

ბ ა დ რ ი (სკამზე ჩამოჯდება). ბოდიში... ბოდიში... ერთი მარტივად დაუძახე.

ს ა ლ ო მ ე. მოდი, ისადილე.

ბ ა დ რ ი. თუ შეიძლება... თუ შეიძლება მარტივად დაუძახე.

ს ა ლ ო მ ე. უი, მთვრალი ხარ?

ბ ა დ რ ი. თუ შეიძლება... მე მთვრალი არა ვარ... თუ შეიძლება...

ს ა ლ ო მ ე. ახლავე, ახლავე (სიცილით სამზარეულოში შედის.) მარია, შენი საკუთარი ქმარი გიხმობს.

მ ა რ ი ა. მოვიდა?

ს ა ლ ო მ ე. მთვრალია.

ნ ე ს ტ ა ნ ი. კარგი ერთი.

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. დედას გაფიცე!

გ ი ო რ გ ი. მერე რა მოხდა?

მ ა რ ი ა. ბადრი ხომ არ სვამს?

ს ა ლ ო მ ე. მიდი და ნახე.

მარია ბადრისთან ვაღის.

მ ა რ ი ა. ბადრი, მთვრალი ხარ?

ბ ა დ რ ი. ვინ ვითხრა?

მ ა რ ი ა. კი მაგრამ, შენ რომ ლვინოს არ სვამ?

ბ ა დ რ ი. და ძალიან ცუდს ვმზრები, აწი სისტემატურად უნდა დავლიო.

მ ა რ ი ა. ჩაიხედე სარკეში რას გავხარ.

ბ ა დ რ ი ალბათ, ლოკოკინას. დედაშენმა მითხრა, ცხოვრებას უნდა შეეგუო, უნდა ავიცილო ზურგზე ნიჟარა, ოღონდ უბრალო არა, სამოთახიანი, ლოჯიათი და საკუთარი სათავსოებით.

მ ა რ ი ა. ვისთან ერთად დალიე?

ბ ა დ რ ი. მაგრამ მე ლოკოკინა არა ვარ. მარია, მოდი ჩემთან...

მ ა რ ი ა. დამანებე თავი.

ბ ა დ რ ი. მე ვარ ეგვიპტელი მონა.

მ ა რ ი ა. რატომ მაინცდამაინც ეგვიპტელი?

ბ ა დ რ ი. ეს მე ვიცი. მოდი ჩემთან... მე დღეს ბედნიერი ვარ, მგონი, გვეშველა.

მ ა რ ი ა. გვეშველა?

ბ ა დ რ ი. სულ დამავიწყდა, რატომაც დავიძახე... აი... (პორტფელიდან იღებს სამ ცალ მიხასს.) აი, შენც მოგართევს ყვავილები, მართალია, მთელ ბაღს ვერ მოგიტან, მაგრამ რაც შეეფერება ეგვიპტელ მონას...

მ ა რ ი ა. დიდი მადლობა!

ბ ა დ რ ი. ჩემი ცოლი არავიზე ნაკლები არ არის. იცი, მარია, ჩვენ მალე ჩვენი ბინა გვექნება. შენ ხომ გინდა ცალკე ცხოვრება? რა ბიჭი ყოფილა!

მ ა რ ი ა. ვინ?

ბ ა დ რ ი. ვინ და, გაიოზი!

მ ა რ ი ა. გაიოზთან რა გინდოდა, სად ნახე?

ბ ა დ რ ი. თვითონ მინახა. მე ხალხი პატივს მცემს, ისე კი არ არის, ზოგიერთს რომ ჰკონია. ქალაქგარეთ დუქანში დამპატიე. ხბოს მწვადი გიჭამია? ძალიან ეწყინა, მეორეჯერ არ თქვაო, ეგვიპტელი მონა კი არა, სასახელო კაცი ხარო. გაიოზი ჩემი მეგობარია, დღეიდან ჩვენ განუყრელი მეგობრები ვართ. მიხაკები ხომ მოგეცი?

მ ა რ ი ა. აი!

მ ა რ ი ა. კარგი, კარგი, დამშვიდდი.

ბ ა დ რ ი. მაკოცე, ახალი ბინა ხომ გინდა...

შემოდის ნესტანი.

ნესტანი. ოოო, ბადრის ვახლავარ!
ბადრი. მამატიე, დედიკო, რომ დავიგვიანე. მარიკა, მაცოცე...
მარიკა. წამო, ბადრი, წამო.
ბადრი. მე არავისი მეშინია.
მარიკა. წამოდი-მეთქი.
ბადრი. ოქრო ყოფილა გაიოზი, დედიკო!
ნესტანი. რაო, ბინას დაჰპირდაო?
მარიკა. წამო, ბადრი.
ბადრი. მე ყველაფერი ეთქვი. აი ასე!

მარიკას ბადრი ვაჟავს თავის ოთახში, საწოლზე ჩამოსვამს, ფეხსაცმელს.
ტღის.

ბადრი. აი ასე! არაფრისაც არ მეშინია.
მარიკა. ხო, ბადრი, ხო.
ბადრი. პირში მთქმელი კაცი ვარ.
მარიკა. ხო, ხო, დაწექი.
ბადრი. მიხაკები ხომ მოგიტანე?
მარიკა. როგორ არა, როგორ არა.
ბადრი. აი ასე. რომ იცოდე, თითო მანეთი ღირს.
მარიკა. დაწექი, დაისვენე. იცი, ბადრი, მე მომწონს, შენ რომ მთვრალი ხარ.

სასადილო ოთახი. გიორგი და ნესტანი.

გიორგი. ბინას დაჰპირებია.
ნესტანი. კიდეც არის ქვეყანაზე ასეთი ხალხი.
გიორგი. როგორი?
ნესტანი. კეთილი.
გიორგი. გამოდის, რომ მე კეთილი არ ვყოფილვარ... შეილს ვერ ვეხმარები.
ნესტანი. ახლაც თუ ვერ ჩააბარა, ჯარში წაიყვანენ.
გიორგი. მაგას არ ვამბობ.
ნესტანი. აბა?
გიორგი. ახალგაზრდებმა ცალკე უნდა იცხოვრონ, მე ამას ვერ მივხვდი, თუმცა... რა უნდა შექნა? ასე ადვილია ბინის შოვნა? ის კი დაჰპირდა...

ნესტანი. დაჰპირდა და გააკეთებს კიდეც.
გიორგი. ალბათ... ალბათ... კი მაგრამ, ვინ არის ეს გაიოზი. ასეთი? გამაგებინეთ რა ხდება ჩემს ოჯახში? იქნებ აღარა ვარ ამ ოჯახის უფროსი?

ნესტანი. რას ამბობ, გიორგი?
გიორგი. არაფრის გაკეთება მე არ შემიძლია... ხომ გახსოვს. ამას წინათ დაროს წაშალი რომ ვერ ვუშოვე?

ნესტანი. გაიოზმა ხომ გამოუგზავნა?
გიორგი. გაიოზმა კი... გაიოზმა გამოუგზავნა... მაშინვე.
ნესტანი. მერე რა, ერთი ვერ იშოვის, მეორე იშოვის, ასეა.
გიორგი. ხო... ასე... კი მაგრამ, რატო ასე?
ნესტანი. რა ვიცი, ცხოვრებაა ასეთი.
გიორგი. არა! ჩვენა ვართ ასეთები. გაიგე რა თქვა მარიკამ?
ნესტანი. მარიკა ცაში დაფრინავს, ბავშვია.
გიორგი. მე ვინა ვარ?

ნესტანი. შენ? გიორგი, რა უცნაურად დაჰპირდა? წამოდი, დაისვენე ცოტა. დაანებე ამ გაიოზზე ფიქრს თავი, გათხოვდეს ეს გოგო, რა გინდა? მისი ტოლები ყველანი გათხოვდნენ, ასე ხომ არ დარჩება? იცი, რომ ვერ იშორებ, ძნელია, განა ჩემთვის ადვილია? მაგრამ რა ვქნა, ქალისთვის გათხოვება აუცილებელია, უნდა შეეჩვიო. შენ ყველას იწუნებ, შვილი არ გემეტება, გაიოზი კი, მე მგონი, დასაწუნი არ უნდა იყოს..

გიორგი. ალბათ... ალბათ...
ნესტანი. ბადრი როგორ დამთვრალა...
გიორგი. რა ვუყოთ მერე?
ნესტანი. შენ ხომ არ გეწყინა?
გიორგი. რა? კაცი დაღვეს ღვინოს, რა მოხდა? მთვრალი კაცი თავის სახლში უნდა დაბრუნდეს, მაგას კი თავისი სახლი არა აქვს და ამიტომ გვეჩვენება უცნაურად.
ნესტანი (ღიმილით). მამატიე, დედიკო, დედა დამიძახა.

შემოდის სალომე.

სალომე. მამიკო, შენთან ერთი სათხოვარი მაქვს.
გიორგი. ჩემთან? საოცარია, თურმე კიდეც საჭირო ვყოფილვარ.

სალომე. ოღონდ საიღუმლოა. დედიკო, არ გეწყინოს.
ნესტანი. კი, ბატონო (გაღის.)
სალომე. ერთი რამე უნდა გთხოვო, ოღონდ, იცოდე, უარი არ
მითხრა.
გიორგი. განა როდესმე მითქვამს უარი? საინტერესოა, აბა,
გისმენ!
სალომე. არა, ჯერ დადიცე, რომ უარს არ მეტყვი.
გიორგი. რომ ვერ შევასრულო? მე ხომ ვაიოზი არა ვარ.
სალომე. მამა?!
გიორგი. ვხუმრობ, ვხუმრობ. თუ ძნელი არ არის, რა თქმა უნ-
და, შევასრულებ.
სალომე. ამას ჩემთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს.
გიორგი. თქვი, გისმენ.
სალომე. ერთი გოგო აბარებს შენთან...
გიორგი. სალომე?!
სალომე. ჯერ მომისმინე, ბოლომდე მომისმინე. განა ყველა ნი-
ჭიერი ბავშვი ხვდება ინსტიტუტში?
გიორგი. თუ საგანი იცის, ხვდება!
სალომე. არა, მამა, ყველა არ ხვდება. შენ უნდა დაესმარო...
ცოტა.
გიორგი. ეს იყო შენი სათხოვარი?
სალომე. ხო, ეს იყო.
გიორგი. ჩემთვის ეგ არ უნდა გეთქვა, შენგან არ ველოდა.
სალომე. მომისმინე, დამამთავრებინე, შენ ხომ არ იცი...
გიორგი. როგორ არ ვიცი. ნუთუ შენ ასეთი წარმოდგენა გაქვს
ჩემზე?
სალომე. მათქმევიწინე-მეთქი. ბევრს არაფერს გთხოვ. მანა არ
ვიცი, რომ გურამი შეორედ აბარებს, მაგრამ გურამი სხვაა.
გიორგი. სალომე?
სალომე. მაცალე, გთხოვ. მე მეგონა ყველა ვალდებულად ჩასთე-
ლიდა თავს დახმარებოდა გაჭირვებულ ბავშვებს. ბავშვს,
რომელმაც ფრიალებზე დაამთავრა სკოლა, რომელიც მერე
წარმოებაში მუშაობდა და იმ წარმოებიდან მადლობით სავ-
სე დახმარება აქვს. მე მეგონა, რომ ამისთანა ბავშვს
ყველა დაეხმარებოდა. მე ხომ სხვას არაფერს გთხოვ, გარ-

და იმისა, რომ გამოცდების ჩაბარების მერე, როცა შედე-
გები შეჯამდება, გაითვალისწინო ყველაფერი, განა ეს სა-
წყენია?
გიორგი. შენ ასეთი ლაპარაკი არ იცოდი?!
სალომე. აი, აქ ყველაფერი წერია... (ქალაღს უღებს წინ.) ამას
ჩემთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს. უსათუოდ უნდა შევუს-
რულო, ეს პირველი თხოვნაა.
გიორგი. საკვირველია, საკვირველია დამერთმანი. ესე იგი, არის
რადაც, რისი გაკეთებაც გაიოზს არ შესძლებია...
სალომე. არა, მამა, მე თვითონ, მე თვითონ დავპირდი. ის ისე
განიცდიდა, რომ არ შეეუარა, თავს მოვიკლავ.
გიორგი. ხმა! ყველაფერი ჩემი ბრალია, თავზე რომ დაგისვი,
გაგანებოვ.
სალომე. მამა?
გიორგი. თავს მოიკლავს... თავს მოიკლავს... გესმის, რას ამბობ?
სალომე. ხო...
გიორგი. არაფერიც არ გესმის. მოდი აქ. დაჯექი, შენ იცი,
როგორ მიყვარხარ, იმედია, ხვდები ამას. შენ ჩემი სიცოც-
ხლე ხარ, მე არ მრცხვენია ამ სიტყვების. მე თუ ვცოცხლობ,
თქვენთვის ვცოცხლობ, მინდა, რომ გზაზე დაგაყენოთ, ბედ-
ნიერები იყოთ. ამ სამი წლის წინ რომ ვკვებოდი, იცი,
რამ გადამარჩინა? თქვენზე ფიქრმა, თქვენ რა გეშველებო-
დათ, თქვენ ხომ არაფერი შეგიძლიათ და ეს ჩემი ბრა-
ლია მართლ და ახლა გინდა რომ დამტოვო, წახვიდე ისე,
რომ არც კი იცი სად მიდიხარ, ბრმასავით მიეხეტები...
სალომე. მე ვიცი, სადაც მივდივარ.
გიორგი. დამიჯერე, არ იცი.
სალომე. ვიცი, მაგრამ შენ... შენ არ გინდა ჩემი ვაშეება.
გიორგი. მართალი ხარ, ასე ვაშეება არ მინდა.
სალომე. იმიტომ, რომ შენ... შენ...
გიორგი. დიახ, მიყვარხარ!
სალომე. ეს ეგოიზმია, გესმის, ეგოიზმი!
გიორგი. შენ იცი, რა არის სიყვარული?
სალომე. ვიცი.
გიორგი. არა, შენ ბრმა ხარ.

სალომე. დე, ვიყო ბრმა, ყრუ, არაფერი ვიცოდე, ოღონდ ბედ-
ნიერი ვიყო.

გიორგი. შენ არც ბედნიერება იცი რა არის.

სალომე. მერე რა, ხომ ვიცი, რომ არსებობს, განა ეს უკვე ბედ-
ნიერება არ არის?

გიორგი. ჩვენ სხვადასხვა ენაზე ვლაპარაკობთ.

სალომე. ჩემი ბრალია? (ტირის.)

გიორგი. რა გატირებს, შე სულელო, რასაც ვამბობ, შენი გუ-
ლისთვის ვამბობ, მამა ვარ, უცხო ხომ არა. ნუ ტირი.

III

სასადილო ოთახი, სალომე და პოლიკო.

სალომე. ამდენ ხანს ქუჩაში მიცდილით?

პოლიკო. დიახ.

სალომე. კინოში ვიყავი. ერთი თვეა აღარ გამოჩენილხართ.

პოლიკო. უკაცრავად, ასე გვიან რომ გაწუხებთ.

სალომე. რა ქენით, დაამარცხეთ ბოროტება?

პოლიკო (ღიმილით). დონ კიხოტი ვარ, დონ კიხოტი.

სალომე. შანტაჟს ისევ დონ კიხოტობა სჯობია.

პოლიკო. უმორჩილესად გთხოვთ, დაივიწყოთ, შეუძლებელი მო-
ვინდომე.

სალომე. რატომ? ცილისწამება აღვილია, თუ კი იკადრებ.

პოლიკო. მე რა უნდა გავაკეთო? ვინ ვარ მე? ერთი უნიჭო.
მსახიობი, რა გამაჩნია?

სალომე. ფული ხომ არ ვინდათ?

პოლიკო. მთლად მიწასთან მასწორებთ არა? მეტის ღირსი ვარ.
ნუთუ არ შეგიძლიათ, რომ მაპატიოთ?

სალომე. კი მაგრამ, ბოროტებასთან ბრძოლა?

პოლიკო. სასაცილოა, სასაცილო. ბევრ რამეს მიმახვედრა ცხოვ-
რებამ.

სალომე. ახლა რისთვის მოხვედით?

პოლიკო. ჩემი ბრძოლა წყლის ნაყვან მხოლოდ, მარტო კაცი
ქამაშიაც ცოდოა.

სალომე. ისევ თავიდან იწყებთ?

პოლიკო. მომისმინეთ! ბავშვები გასაზრდელია, ბევრი რამე
უნდათ, მუსიკას სწავლობენ, უცხო ენას. ჩემი და დამლა-

გებლად თუ დადგება, თორემ მეტი არაფერი იცის. მე ხელ-
ფასი რა მაქვს? ჩემი თავი ვერ შემიწახავს.
ს ა ლ ო მ ე. მე რე? იმათ რა დააშავეს? ბავშვებს ქუჩაში ხომ არ დაე-
ყრით? ან მათი დედა რატომ უნდა დაიტანჯოს?
პ ო ლ ი კ ო. თქვენ თუ ეტყვი, გაიოზი უფრო გულისყურით მოე-
კიდება.
ს ა ლ ო მ ე. რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, თქვენ როგორ იფიქ-
რეთ? ბავშვებს უპატრონოდ ხომ არ დაეტოვებთ? ამაზე
ერთი წუთით არ იფიქროთ.
პ ო ლ ი კ ო. მაგ სიტყვებისთვის გმადლობთ.
ს ა ლ ო მ ე. მადლობისთვის არ მითქვამს, განა ყველა ასე არ მო-
იქცეოდა?
პ ო ლ ი კ ო. ჩემი არ იყოს, თქვენც ბავშვი ყოფილხართ, ოღონდ არ
გეწყინოთ.
ს ა ლ ო მ ე. ბავშვებმა რა დააშავეს?
პ ო ლ ი კ ო. არაფერი.
ს ა ლ ო მ ე. ან მე რა დავაშავე? მითხარით.
პ ო ლ ი კ ო. თქვენ? არაფერი...
ს ა ლ ო მ ე. განა ასეთი რამ არ ხდება?
პ ო ლ ი კ ო. როგორ არა... როგორ არა...
ს ა ლ ო მ ე. მამ რატომ გგონიათ, თითქოს რაღაც საშინელებას
ვაკეთებდე?
პ ო ლ ი კ ო. ვინ გითხრათ? სრულიად არ მგონია.
ს ა ლ ო მ ე. კარგით, კარგით, დავანებოთ ამაზე ლაპარაკს თავი.
დარწმუნებული იყავით, რომ ყველაფერი კარგად იქნება,
თუკი შეიძლება ამ ამბავს კარგი ვუწოდოთ...
პ ო ლ ი კ ო. თქვენ ნუ წვალობთ ასე... არაფერია, გმადლობთ, რომ
დაიმედებულს მიშვებთ, ნახვამდის, ღმერთმა ქნას, თქვენ
მაინც იყოთ ბედნიერი. (მიდის.)
სალომე კარს კეტავს, დაბრუნდება, მაგიდასთან ჩამოჯდება. სამზარეულო-
ელისაბედ და აბესალომი ლოტოს თამაშობენ.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ორმოცდასამი!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ოცდაჩვიდმეტი!

ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. სამი!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მოდი, თქვი რა არ გაქვს და დავამთავროთ.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. რატომ, აბესალომ, რატომ?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. იმიტომ, ელისაბედ, იმიტომ, ჩვიდმეტი!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მეცა მაქვს, მადლობა ღმერთს.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ლობიოს მარცვალი დაიდე.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ოცდაშვიდი!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. თოთხმეტი!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. მაქვს.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მეცა მაქვს.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ლობიოს მარცვალი დაიდე.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ამომივიდა ეს ლობიო ყელში. ვირს პიტნა არ
უყვარდაო, ხომ გავიგონია.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. რატომ ბრანობ, აბესალომ?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. არ მინდა თქვენი ლობიო!
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. დავამთავროთ?
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. რამდენი დაგრჩა?
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ერთი, სამოცდაათი.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ბარემ მაგასაც ამოვიღებ და ეგ იქნება (ხელს
ურევს პარკში, იღებს კოჭს.) სამოცდაათი! ფუ, დალაზვროს
ღმერთმა.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. დავამთავრე.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მომილოცავს, მომილოცავს.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. გმადლობთ, აბესალომ, გმადლობთ!
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. არაფრის, ბატონო, არაფრის.
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. აბაზია შენზე.
ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. მერე გავსწორდებით. ნამეტანი კარგი თამაში კი
გცოდნია, მე და ჩემმა ღმერთმა, სად ისწავლე ასეთი კარ-
გი თამაში?
ე ლ ი ს ა ბ ე დ ი. ეპ, მეცა მქონდა ერთი დრო.

აბესალომი. კი, ერთი დრო ყველას გვექონდა, მაგრამ კიდევ რომ გვინდა?

ელისაბედ. დაებურღით, აბესალომ, დაებურღით.
აბესალომი. რა დროს ჩვენი სიბერეა, ლიზა?

შემოდის სალომე, წყალს სვამს.

აბესალომი. არ გეძინება, ბიძიკო? ნამეტანი ცხელა. ლოტოს ხომ არ ითამაშებ?

სალომე. ბიძია აბესალომ, შეიძლება ადამიანი ერთდროულად ბედნიერიც იყოს და უსინდისოც?

აბესალომი. რა ვიცი... მე ვკონი... შენ რას იტყვი ლიზა?

სალომე. თვითონ ბედნიერება ხომ უსინდისობას გამოირიცხავს? რატომ ხდება, რომ... ა, შენ ბედნიერი ხარ, ვილაც კი შენს გვერდით..

აბესალომი. აბა, ყველა ბედნიერი ხომ არ იქნება, ბიძიკო?

სალომე გადის.

აბესალომი. რა დაემართა ამ გოგოს?

ელისაბედ. სიყვარულმა იცის.

აბესალომი. კარგი ბიჭია გაიოზი, კარგი. მართლა, მარმარილო რომ სთხოვე, ბინის გაუართობა გეთხოვია. შენი ქმარი გაიგებს, თუ დაგიფასებს?

ელისაბედ. ასე რომ მცოდნოდა... რა ვქნა, აბესალომ, საფლავს იმიტომ ვაკეთებ, ხანდახან მივალ და ჩამოვკვდები, ხალხს დაეინახავ, მეც დამინახავენ. აბა, სხვა რაა ჩემი ცხოვრება?

აბესალომი. ცოცხალ კაცზე უნდა იფიქრო, ცოცხალზე მკვლარს კარგი მოგონება, ცოცხალს — პატივისცემა. კაცი სანამ ცოცხალია, იქამდე უნდა მოვლა, თორემ რომ მოკვდება, გინდა შევი მარმარილო დაადე გულზე და გინდა თვითმფრინავი. სხვათა შორის, ჩემო ლიზა, თვალი რომ გადაავლო ჩვენს სასაფლაოებს, ვიტრინა გეგონება. ყველა საფლავს ზედ თავის ფასი აწერია. ლამაზია ეს? არა, იმიტომ კი არ გეუბნები, ქმარს კი უნდა დაადო გულზე ლოდი, მარა...

ელისაბედ. ეპ, ჩემი საცოდავი ქმარი მეტის ღირსი იყო. წვეთი რაა, არ დალევდა, რომ მოგვეკლა არ დალევდა. ახლა, რატომ შემოვდივარ აქ ასე ხშირად, არ გაინტერესებს? პირდაპირ სახლში ჩემი და ცხოვრობს, ლოთი ქმარი ჰყავს, ისინი მე არ მელაპარაკებიან, აქედან ვუყურებ ხოლმე. გამწარებული აქვს ცხოვრება.

აბესალომი. მართლა, წვეთს არ სვამდა?

ელისაბედ. წვეთს.

აბესალომი. აბა მაგას მოუკლავს.

ელისაბედ. შენც ხომ არ დალევ, აბესალომ?

აბესალომი. დავლევ, მაგრამ ნორმაზე.

ელისაბედ. მაინც რამდენია ნორმა?

აბესალომი. აპ, არ დამიწყო ახლა, რევიზიის გულისთვის დავანებე სოფელში მუშაობას თავი.

ელისაბედ. ისეთი წყნარი იყო, სადილად, რაც არ უნდა გამეკეთებინა, დაჯდებოდა და უჩუმარის პირით შეჭამდა. ზოგმა რომ იცის მიზეზიანობა, ისე კი არ იყო.

აბესალომი. ჩემი მარამი? რა დიასახლისი იყო! დედა, დედა! მართო ტყემალს გააკეთებდა, ჩვენში ერთი ჰამლეტ ბარამი-ძეა, ბოთლით სვამდა.

ელისაბედ. დიდი ამბავი, ტყემალი მაღაზიაშიც კია.

აბესალომი. ახლა აჯიკას არ იკითხავ?!
ელისაბედ. აჯიკაცა მაღაზიაში.

აბესალომი. აბა, მე რომ მოგვედები, დამაწყვე გულზე მაღაზიაში ნაყიდი ტყემალი და აჯიკა, იაფად გამოხვალ. არა, არ გავხსნი ამ პაპიროსს, მეორეს რომ მარტყებს, იმას მოვწევ. იცი შენ ვინ არის სტიუარდესა?

ელისაბედ. როგორ არ ვიცი.

აბესალომი. ერთი, თვითმფრინავში უნდა ჩაგსვა, გავიაროთ, ქვეყანა გნახოთ, ოღონდ თვითმფრინავში ლამაზი გოგოები და ექვიანობა არ დაიწყო.

ელისაბედ. ხო, შემოგაფრინდებიან ზედ.

აბესალომი. რატომაც არა! ვითომ რატომ არა-მეთქი, გეკითხები.

ელისაბედ. ეგ შენს თავს ჰკითხებ.

აბესალომი. მოვიხსნი აწი ამ გალსტუქს (იხსნის.) რამდენი რამე არ მინახავს, მოსკოვი, კიევი, ტუაფსე...

ელისაბედ. ტუაფსე ვითომ რა არის ასეთი?
აბესალომი. თორემ ახლა გვევარდები ტუაფსეში! ისე ვამბობ, სიტყვაზე.

ელისაბედ. აბესალომ, შენ ცხოველები თუ გიყვარს?

აბესალომი. კი, ვეფხვი.

ელისაბედ. არა, შინაურ ცხოველებზე გეკითხები.

აბესალომი. შინაური ცხოველი შე ვარ.

ელისაბედ. სერიოზულად გეკითხები.

აბესალომი. მაგალითად?

ელისაბედ. მაგალითად, კატა.

აბესალომი. კატა არ გაძავონო!

ელისაბედ. შე კი მიყვარს. თუ მართლა გიყვარვარ, კატებიც უნდა შეიყვარო.

აბესალომი. მართო შენ რომ მიყვარდე, არ შეიძლება?

ელისაბედ. არა, მე სამი კატა მყავს.

აბესალომი. ჰოდა, მერთზე მე გეყოლები (რეკავს ზარი.) ვინაა ამ შუაღამისას?

ელისაბედ. აკი, ყველა შინ არისო?

აბესალომი. გურამი არ არის, მაგრამ იმას გასაღები აქვს. (რეკავს ზარი.) ვიღაც გადარეული იქნება... (მიღის კარის გასაღებად. აღებს, შემოვარდება ნუციკო.)

ნუციკო. ბადრი! ბადრი! ბადრი შინ არის?

აბესალომი. ხომ ვთქვი, რა დროს ბადრია, გოგო, ხალხს სძინავს.

ნუციკო. როგორ სძინავს, რატომ, გააღვიძეთ!

აბესალომი. რა გაყვირებს, გოგო?

გამოდის მარია, ხალათს იკრავს.

ნუციკო. მარია, ბადრი გააღვიძე, ჩქარა!

მარია. რა მოხდა, ნუციკო, რაშია საქმე?

ნუციკო. გურამი დაიჭირეს, მარია, გურამი!

გამოდის ბადრი.

ბადრი. რას ამბობ?

ნუციკო. გურამი დაიჭირეს, ბადრი, მიშველე.

ბადრი. რაზე დაიჭირდნენ, საიდან მოგელანდა?

ნუციკო. დაიჭირეს, ბადრი, დაიჭირეს!

მარია. ნუციკო, დამშვიდდი, გავგაგებინე, რა მოხდა?

გამოდის ნესტანი და გიორგი.

ნესტანი. ვაიმე, გურამ, გურამ! რა მოხდა?

ბადრი. არაფერი, ქალბატონო ნესტან, გაუგებრობაა.

ნესტანი. რა მოხდა? მანქანა ხომ არ გადაუბრუნდა?

გიორგი. მანქანაში რა უნდოდა?

ნესტანი. მანქანა მე მივეცი, ვაიმე, შვილი დავღუპე, შვილი დავღუპე!

აბესალომი. მანქანა კი არა, დაიჭირესო, ადამიანო!

ნესტანი. გურამს ვინ დაიჭერდა?

ნუციკო. დაიჭირეს, დაიჭირეს!

აბესალომი. შეცდომა იქნება.

გამოდის დარო.

დარო. რატომ არ მოგკვდები, რა ამბავია?

ელისაბედ. გურამი დაუჭერიათ.

ნესტანი. ტყუილია, ტყუილი!

ნუციკო. ჩემი ბრალია!

მარია. გვითხარი, ნუციკო, რა მოხდა?

გამოდის სალომე.

სალომე. რა მოხდა?

ნესტანი. ჩემი ბრალია! შვილი დავღუპე!

ბადრი. გაუგებრობაა ნამდვილად, ქალბატონო ნესტან, ახლაც

ჩავიცვამ წავალ და ყველაფერს გავარკვევ; ნუ გეშინიათ.

(ნუციკოს.) ცოტა მორიდება გქონდეს, რა ვაღრიალებს.

ნუციკო. გურამი დაიჭირეს.

ნესტანი. კი მაგრამ, რატომ დაიჭირეს, რატომ?

მარია. დედა!

ნესტანი. მე დავღუპე! მე დავღუპე! ჩემი ბრალია! (რეკავს ტე-

ლეფონი. უცრად სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდება. ყველა ტელეფონს შესტყერის. ტელეფონი რეკავს. ჩუმად.) გიორგი?

გიორგი იღებს ყურმილს, ყველა მის ვარშემო გროვდება.

გიორგი. გისმენთ? დიახ... დიახ... (კარგახანს უსმენს.) კარგით...

მოვალ... მადლობელი ვარ (ღებს ყურმილს.)

ნესტანი. ვინ იყო, გიორგი?

გიორგი. არავითარი გაუგებრობა...

ნესტანი. დაიჭირეს?

გიორგი. აეროდრომზე დაუჭერიათ.

ნესტანი. რატომ?

გიორგი. მაგას მე უნდა გეკითხებოდეთ.

ნესტანი. არ იტყვი? (ელისაბედს მოხედავს, გიორგის.) მანქანა ხომ არ დააჯახა ვინმეს?

გიორგი. არა.

ნესტანი. წადი, რაღას უყურებ, წამოიყვანე.

გიორგი. მორფი მოქონდა თურმე...

ნესტანი. რა თქვი?

გიორგი. მე წავალ...

ნესტანი. მეც წამოვალ!

გიორგი. არა... პიჯაკი გამომიტანე.

ნესტანს პიჯაკი გამოაქვს.

შეუძლებელია...

რეკავს ხარი.

ნესტანი. მოვიდა!

კარის გასაღებად გაიქცევა. ალბის. შემოდის გაიოზი.

გაიოზი. შეიძლება?

სალომე. გაიოზი?

ნესტანი. მობრძანდით!

სალომე. გაიოზ, იცი, რა მოხდა?

გაიოზი. გამარჯობა, სალომე, გამარჯობათ, ბატონო გიორგი. მე სწორედ ამიტომ მოვედი. გაუგებრობაა, მეტი არაფერი.

58

მაღე თქვენს შვილსაც იხილავთ, ჯანმრთელს და უვნებელს, ისევე, როგორც მე მიყურებთ.

ნესტანი. რა მოხდა, გაიოზ? გამარჯობათ, მე დედა ვარ სალომესი.

გაიოზი. დამშვიდდით, ქალბატონო ნესტან, დამშვიდდით, მოხდა ისე, რომ ჩემოდნები აირია...

დარო. მეც არ ვამიკვირდა?

გაიოზი. აა, ბადრი, შენც შეგეშინდა?

ბადრი. არა... როგორ გითხრათ...

გაიოზი. გაუგებრობაა, გაუგებრობა. თქვენ დეიდა დარო ბრძანდებით, ეს კი აბუსალომია, ხომ მართალი ვარ?

ნესტანი. ეს მარიაა, ჩემი უფროსი ქალიშვილი.

გაიოზი. სასიამოვნოა, შორიდან ყველას გიცნობთ!

აბესალომი. დაბრძანდით, გაიოზ!

გაიოზი. გმადლობთ! სამწუხაროდ, ასე უსიამოვნო ამბავზე მომიწია პირველად მოსვლა, თანაც ასე გვიან, მაპატიეთ.

აბესალომი. გაიოზ, დაბრძანდით. ეს ქალბატონი ელისაბედი, ჩვენი მეგობარია.

გაიოზი. ჩვენც ვიცნობთ მგონი ერთმანეთს შორიდან!

ელისაბედი. დიახ!

გაიოზი. მხოლოდ იმიტომ მოვედი, რომ არ შეგშინებოდათ.

სალომე. ვიფიქრე, დავურეკავ-მეთქი.

გაიოზი. რა გამაჩერებდა!

ნესტანი. ხომ გითხარი, გიორგი გაუგებრობაა-მეთქი. მე არ ვიცი, ჩემი შვილი ცუდს რომ არაფერს გააკეთებს? დაბრძანდით, გაიოზ, დაბრძანდით.

გაიოზი. ძალიან გვიანაა.

ნესტანი. პირველად ხართ ჩვენს ოჯახში.

გაიოზი. სამწუხაროდ, ასე მოხდა...

აბესალომი. ასე ჯობია!

გიორგი (ნესტანს). გურამს აეროპორტში რა უნდოდა?

ნესტანი. მაპატიე, გიორგი, რომ არ გითხარი, ამხანაგის დასახვედრად წავიდა. უარი ვერ ვუთხარი.

აბესალომი. დაბრძანდით, გაიოზ.

59

გ ა ი ო ზ ი. ასე რომ, ბატონო გიორგი, უნდა მაპატიოთ ჩემი უღ-
როოდ შემოქრა.

გ ი ო რ გ ი. უკატრავალ, მე მილიციაში მივდივარ.

გ ა ი ო ზ ი წინ ვაღაუღებო.

გ ა ი ო ზ ი. არ არის საჭირო, მე ყველაფერს გავაქეთებ.

ნ ე ს ტ ა ნ ი. დაუჯერე, გიორგი.

დ ა რ ო. გაიოზი გურამს ციხეში დატოვებს?

გ ა ი ო ზ ი. თქვენი მისვლით უფრო გამწვავდება საქმე. მე ხომ
ვიცნობთ...

გ ი ო რ გ ი. მე სიმართლე მაინტერესებს.

ნ ე ს ტ ა ნ ი ხომ გიორგი გაუგებრობა მოხდაო. თუმცა წაყიდეს,
გაიოზ, წამოიყვანოს.

გ ა ი ო ზ ი. არა, მე მომანდეთ ეს საქმე. თქვენისთანა კაცს მილი-
ციაში რა უნდა? მე გურამი ძმასავით მიყვარს, ჰაერზე კი
არ ვლაპარაკობ. ერთხელ უკვე დავამტკიცე. თქვენ რომ მი-
ხვალთ, ისინი პრინციპულად დაიწყებენ ლაპარაკს და შეი-
ძლება უფრო გამწვავდეს მდგომარეობა. მე კი უფრო გამო-
ვინაზავ საერთო ენას. ის კი არა, მაშინაც რომ განმარტებუ-
ლიყო ის საქმე და თქვენ ჩარეულიყავით, გურამი ახლაც
ციხეში უნდა მჯდარიყო.

გ ი ო რ გ ი. რომელი საქმე?

გ ა ი ო ზ ი. არ მინდოდა შეთქვა, მაგრამ რადგან სიტყვამ მოიტანა,
დამალვას აზრი აღარა აქვს, თანაც ყველანი ახლობლები-
ვართ, უცხო არავენა... თუმცა გურამს კი ეწყინება, საიდუმ-
ლო რომ ვერ შევეუნახე, მაგრამ ახლა ასე ჯობს. მე გურამს
არავის დავაჩაგვრინებ...

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. ოქროს სიტყვებია!

გ ი ო რ გ ი. რა მოხდა მაინც?

გ ა ი ო ზ ი. დიდი არაფერი, შემთხვევით მანქანა დააჯახა კაცს.

გ ი ო რ გ ი. მოკლა?

ნ ე ს ტ ა ნ ი. გიორგი?

გ ა ი ო ზ ი. არა, ხელი მოტეხა.

გ ი ო რ გ ი. მერე?

გ ა ი ო ზ ი. ბავშვია, შეეშინდა. მე კი ის კაცი გავაჩუქე.

გ ი ო რ გ ი. კი, მაგრამ...

გ ა ი ო ზ ი. ის კაცი არ მომკვდარა, მოკვდა კი არა, მადლობელიც
დარჩა. ასეთი შემთხვევა ხშირად ხდება.

გ ი ო რ გ ი. მაინც ვერ გამოვიდა, თქვენ რა შუაში ხართ?

გ ა ი ო ზ ი. მე ვფიქრობ, ჩემს ადგილას ყველა ასე მოიქცეოდა, თუ,
რა თქმა უნდა...

გ ი ო რ გ ი. რა?

გ ა ი ო ზ ი. არ არის საჭირო.

გ ი ო რ გ ი. თქვით, რისი გერიდებათ?

ნ ე ს ტ ა ნ ი. კარგი, გიორგი, რა დავემართა, კაცო!

გ ა ი ო ზ ი. არა უშავს, ქალბატონო ნესტან, ბატონი გიორგი აღელ-
ვებულა.

გ ი ო რ გ ი. მაინც რისი თქმა გინდოდათ?

გ ა ი ო ზ ი. არა, ნამდვილად არ ღირს.

გ ი ო რ გ ი. (ნესტანს). შენ ეს ამბავი იცოდი?

ნ ე ს ტ ა ნ ი. დიდი რამე, ბავშვია, რა მოხდა...

გ ი ო რ გ ი. არაფერი არ მოხდა? (გაიოზს.) ყოველ შემთხვევაში,
თქვენთვის ნება არ მომიცია გადაწყვეტოთ ჩემი ოჯახის საქ-
მეები. არც თქვენი გადარჩენილი შვილი მინდა. ბოლოს და
ბოლოს, ჯერ ხომ ცოცხალი ვარ!

ნ ე ს ტ ა ნ ი. ვაიმე, გიორგი!

მ ა რ ი კ ა. მამა!

გ ა ი ო ზ ი. მე თქვენთვის არც ისე უცხო ვარ, მე და სალომეს
ხომ ერთმანეთი გვიყვარს?

გ ი ო რ გ ი. სიყვარული თქვენი საქმეა, სამწუხაროდ, ვერ ჩავერე-
ვი, მაგრამ არც თქვენ მოგცემთ ნებას ჩემს საქმეებში ჩაე-
რიოთ. თუ დამპყირდა, მე თვითონ მოგმართავთ თხოვნით...

გ ა ი ო ზ ი. რატომ დამცინით?

ნ ე ს ტ ა ნ ი. გიორგი?

ა ბ ე ს ა ლ ო მ ი. რას გადაეკიდე ამ კაცს?

გ ა ი ო ზ ი. ჩვენ უთხოვენლადაც ვესმარებთ ერთიმეორეს, ბატონო
გიორგი.

გ ი ო რ გ ი. ჩვენ? ერთიმეორეს?

გ ა ი ო ზ ი. დიას, ხელი ხელს ბანს, ორივე კი პირს. სხვათა შორის,
თქვენი დიდი მადლობელი ვარ.

გიორგი. რისთვის?
სალომე. მამა...
გიორგი (უყვირის). გაჩუმდი!
ნესტანი. გიორგი?
გიორგი. მე არაფერი ვიცი... ისიც კი არ ვიცი, ვინა ხართ,
რა გინდათ, რითი ცხოვრობთ...
გაიოზი. რითი ვცხოვრობ? ვცხოვრობ ისევე, როგორც თქვენ.
გიორგი. ძალიან გთხოვთ, მე ნუ მედრებით.
გაიოზი. როგორ გეკადრებათ? ერთი წუთითაც არ მიფიქრია.
მაგრამ ხომ შეიძლება მეც გკითხოთ, ვინა ხართ-მეთქი, თუმ-
ცა ეს უკითხავდაც კარგად ვიცი.
გიორგი. მე მასწავლებელი ვარ.
გაიოზი. არა, ბატონო გიორგი, თქვენ უფრო მეტი ხართ, ვიდრე
მასწავლებელი.
აბესალომი. მეც მაგ აზრისა ვარ სწორედ!
გაიოზი. სად შეუძლია უბრალო მასწავლებელს ასეთი ბინა
ჰქონდეს, მანქანა, ამოდენა ხალხი არჩინოს, მარტო ამ აქ-
ლევივით აბესალომს რამდენი უნდა...
აბესალომი. ვინაა, კაცო, აქლემი?
გაიოზი. ვინაა, აბესალომ, ისე ვთქვი, სიტყვისთვის.
აბესალომი. აქლემი მაინც ნამეტანია, ბატონო.
დარო. გეხუმრა, კაცო.
აბესალომი. კაი ხუმრობაა, მე და ჩემმა ღმერთმა!
ნესტანი. აბესალომ, გეცალებ!
აბესალომი. კი, ბატონო.
გაიოზი. თქვენ დოქტორი ბრძანდებით, ბატონო გიორგი, პრო-
ფესორი, კათედრის გამგე. რატომაც არა? განა ასე არ
ჯობს? ასე არ არის აბესალომ?
აბესალომი. ძალიან გაინტერესებს ვითომ აქლემის აზრი?
გაიოზი. მაპატიე, თუ შეიძლება.
ნესტანი. აბესალომ, რა მოხდა ასეთი?
გაიოზი. მე მეტსაც გეტყვით, ბატონო გიორგი. აქ რომ შემო-
ვედი, სიმაართლე გითხრათ, გამიკვირდა. მეგონა, უფრო ღი-
ლი ბინა გექნებოდათ, ავეჯიც უკეთესი...

ნესტანი. რაღა მაგ სკამზე დაბრძანდით, სულ ამას ვამბობ, გა-
მოცვალთ-მეთქი.
გიორგი. კი მაგრამ, რატომ გაგიკვირდათ?
გაიოზი. იმიტომ, რომ თქვენ მეტის ღირსი ხართ!
გიორგი. მე თავს დაჩაგრულად არ ვგრძნობ.
გაიოზი. საკვირველია.
გიორგი. რა არის საკვირველი?
გაიოზი. აი, თქვენ სახელგანთქმული ადამიანი ხართ, რამდენი
თაობა აღზარდეთ, ცოდნა მიეცით, გზანუღა დააყენეთ...
გიორგი. მერე, განა ამისთვის გასამრჯელოს თხოულობენ?
გაიოზი. რამდენია, რომელსაც არაფერი გაუკეთებია და თქვენზე
უკეთესად ცხოვრობს.
გიორგი. ეგ ჩემი საქმე არ არის.
გაიოზი. მე კი რატომღაც მგონია, რომ ეს სწორედ თქვენი საქ-
მე იყო.
გიორგი. ჭკუას მარიგებთ?
გაიოზი. რას ბრძანებთ! მე უბრალოდ მიკვირს. აი, თუნდაც ეს
ამბავი ავიღოთ: განა თქვენ, ასეთ დამსახურებულ ადამიანს,
არ უნდა გქონდეთ უფლება, რომ შვილი ინსტიტუტში მოა-
წყოთ? ის ხომ მეორედ დარჩა უკვე გარეთ.
გიორგი. ეგ მაგისტომ არ მომხდარა.
გაიოზი. მაშ რისი ბრალი იყო?
გიორგი. არ იცით?
გაიოზი. არა.
გიორგი. მე ვერ ავიხსნით, მაგას ყველა თვითონ უნდა ხვდე-
ბოდეს.
გაიოზი. ესე იგი, ეს პატიოსნების ბრალი იყო, არა?
გიორგი. ბრალი? მე არ მსიამოვნებს ასეთი ლაპარაკი.
გაიოზი. მე კი არ შესმის ისეთი პატიოსნება, რომელსაც ბორო-
ტება მოსდევს.
გიორგი. რა თქვით?
გაიოზი. ბატონო გიორგი, გთხოვთ სწორად გამიგოთ. მე თქვენ
ისეთ ადამიანად მიმაჩნისხართ, რომელსაც შეიძლება კაცმა
სიმაართლე უთხრას. დარწმუნებული ვარ, რომ არ ვცდები.

თანაც, რაც არ უნდა თვალი დავხუჭოთ, მე მაინც თქვენს ახლობელი ვარ, თქვენი სიძე.

გიორგი. ეგ კიდევ საკითხავია.

სალომე. მამა?

გიორგი. თქვენს ცოლ-შვილს რას ეუბნებით?

სალომე. დედა, რა უნდა მამას? დედა, სირცხვილია!

გაიოზი. არაფერია, ქალბატონო ნესტან. ბატონო გიორგი, რაც აქ შემოვედი, ჯერ სულ თქვენგან თავის დაცვა მიხდება, თითქოს ვიღაცამ გაგაბრაზათ, ავამხედრათ ჩემს წინააღმდეგ. მე მეგონა, თქვენ ისეთი ობიექტური იქნებოდით ამ საქმეში, როგორც საერთოდ ბრძანდებით. მაინც გიპასუხებთ: ჯერ ერთი, ეს ჩემი პირადი საქმეა. თქვენ გგონიათ, ჩემთვის ადვილი იყო მათი მიტოვება? მე ისინი ჩემი ხორცივით მოვიგლიჯე გულიდან. თავის დროზე შეცდომა, მოხდა, ადამიანი კი იმითაც განსხვავდება ნადირისაგან, რომ შეცდომის გამოსწორება შეუძლია.

ნესტანი. გიორგი, რა მოგივიდა? ცუდად ხომ არა ხარ?

გიორგი. დამაცადე.

ნესტანი. სულ ტყუილად იშლი ნერვებს. მარიკა, წყალი მიიტანე.

სალომე. მამა, რა დაგემართა, მამა? ხომ ხედავ, არაფერიც არ მომხდარა.

ნესტანი. გაიოზი პირველად ჩვენთან, ცოტა სხვანაირად დალაპარაკე (გაიოზს.) გურამის ამბავმა გონება აგვიირია...

მარიკა. აი, წყალი!

ნესტანი. დალიე, გიორგი.

გიორგი. არ მინდა.

გაიოზი. ძალიან ვწუხვარ, ჩემი ვულსთვის ასე რომ იშლით ნერვებს. დამერწმუნეთ, მე ამას არ ვიმსახურებ.

გიორგი. მე ლამაზი ლაპარაკით ვერ გამაბრუებთ, ეგ სალომესთვის შეინახეთ. ბევრი რამ მითხრეს თქვენზე...

სალომე. ტყუილია, მამა, ტყუილია, ყველა ტყუის. მეც რამდენჯერ დამირეკეს, მოვიდნენ კიდევ ჩემთან...

გაიოზი. მაღლობთ, სალომე. ასე მგონია, სასამართლოში ვიყო გამოძახებული.

გიორგი. მე თქვენთვის არ დამიძახია.

გაიოზი (ლიბლით). ესე იგი, ჩემი ფეხით მოვედი ჩემი საქმის გარჩევასზე, არა?

გიორგი. განა მე პროკურორს ვგავარ? სამწუხაროდ, არა... მაგრამ ჩემთვის ყველაფერი ნათელია...

ნესტანი. გიორგი, დაუყვირდი, რას ამბობ.

აბესალომი. კარგით ახლა, შერივლით, კაცო!

ნესტანი. მარიკა, გამოიტანე ღვინო, ხილი...

გაიოზი. დიდი მაღლობა, ქალბატონო ნესტან, მეჩქარება.

ნესტანი. უკაცრავად, გაიოზ, ხომ იცით, გურამის ამბავზე ელლა გვეცა, გიორგიც ალეღა...

გაიოზი. ძალიან ვწუხვარ... თუ რამე გაწყენინეთ, ჩემდა უნებურად მოხდა.

ელისაბედი. ისე ვდგავარ, თითქოს სახლი არ მქონდეს.

ნესტანი. კარგი, ელისაბედ, უცხო ხომ არა ხარ, რა გეჩქარება?

ელისაბედი. ისე გამეხარდა ბატონი გაიოზის გაცნობა, იმდენი სიკეთე გაუკეთებია ჩემთვის.

გაიოზი. რას ბრძანებთ, დიდი ამბავი.

გიორგი. ყველას ეხმარებით... საკვირველია...

გაიოზი. განა ეს სამარცხვინოა? განა თქვენ ასე არ იქცევით?

გიორგი. არა.

გაიოზი. თუმცა თქვენ შვილსაც კი არ დაეხმარეთ. არა, მე თქვენ არ გამტყუნებთ, პირიქით, მიმაჩნია, რომ ეს მხოლოდ დიდსა და პრინციპულ ადამიანს შეუძლია, მე კი უბრალო კაცი ვარ და ამიტომ მივეხმარე გურამს, შემეცოდა, თქვენ მას დაუფიქრებლად გაუშვებდით ციხეში.

გიორგი. დაუფიქრებლად. თუ დასასჯელია — დაისაჯოს!

გაიოზი. აი, ხომ ხედავთ?

გიორგი. რას ვხედავ?

გაიოზი. ნუთუ მართლა ვერ ხვდებით... საკვირველია.

გიორგი. ყმაწვილო, ნუ გავიწყდებათ ვისთან ლაპარაკობთ!

გაიოზი. რას ბრძანებთ, მე ეს ერთი წამითაც კი არ მაგიწყდება. ბატონო გიორგი, რომ იცოდეთ, როგორ არ მინდა ერთი ნამცეცი წყენაც რომ მოგაყენოთ.

გიორგი (ნესტანს). მე მაინც ვერ გამიგია, რა უნდოდა გურამს აეროპორტში, საიდან გაჩნდა მის ხელში მორფი?

გაიოზი. ხომ გითხარით, ყველაფერი გაუგებრობის ბრალად მეთქი. ჩემოდნები აირია, ხვალ დილით გურამი შინ იქნება.

გიორგი. საიდან იცით ყველაფერი ასე დაწვრილებით, ასე უცებ აქ როგორ გაჩნდით, ან რატომ ხართ თქვენ ამ საქმით ასე დაინტერესებული?

სალომე. მამა, ისევ თავიდან იწყებ?

გაიოზი. როგორი უნდობლობაა, როგორი უნდობლობა! ნუთუ პატიოსნება უნდობლობას ნიშნავს?

გიორგი. მე გითხარით ამაზე ნუ ვილაპარაკებთ-მეთქი.

გაიოზი. რატომ, მე არა მაქვს უფლება პატიოსნებაზე ვილაპარაკო?

გიორგი. პატიოსნება წმინდა ცნებაა!

გაიოზი. მე კი უწმინდესი ვარ არა? განა პატიოსნება ადამიანს ცხოვრებაში უნდა უშლიდეს ხელს?

გიორგი. არ მესმის?

გაიოზი. განა პატიოსნება კარია, რომელშიც მხოლოდ ზოგიერთებს შეუძლია შესვლა, რომ გამოიკეტოს დახუთული ოთახში, სადაც მხოლოდ კანონია და მეტი არაფერი?

გიორგი. თქვენ მეტად მაღალფარდოვნად ლაპარაკობთ.

გაიოზი. მე თვითონ მიკვირს. მაპატიეთ, ეტყობა, თავი შეგაწყინეთ.

ნესტანი. რას ბრძანებთ, გაიოზ, პირიქით!

ელისაბედო. რა კარგად ლაპარაკობს!

გიორგი. ისე გამოდის, თითქოს მე ვამბობდე პატიოსნება ადამიანს ცხოვრებაში ხელს უშლისო...

გაიოზი. ბატონო გიორგი, მე შეიძლება ისე ვერ ვთქვი, როგორც საჭიროა.

გიორგი. აი, თქვენ როგორი ყოფილხართ!

გაიოზი. მე ერთი უბრალო კაცი ვარ.

სალომე. კარგი, მამა, კარგი.

ნესტანი. გაიოზ, ხილი მიირთვით.

გაიოზი. გმადლობთ.

აბესალომი. აი, მჭრელი დანა!

გიორგი. ესე იგი, თქვენ ჩემსა და ჩემისთანების ცხოვრებას ეჭვით უცქერით არა?

ნესტანი. გიორგი!

გიორგი. მაცალეთ! თქვენ იცით რა თქვით?

გაიოზი. მე მხოლოდ ის ვიცი, რომ არ მინდა თქვენ გაწყენინოთ.

გიორგი. თქვენი პატიოსნება რომელია, ის რომელმაც ასე დაწვრილებით იცის მორფით სავსე ჩემოდნების ამბავი? რა თქმა უნდა, ჩემი პატიოსნება თქვენ ხელს არ გაძლევთ.

გაიოზი. განა სხვადასხვანაირი პატიოსნება არსებობს?

გიორგი. დიახ, ჩვენ არ შეიძლება. ერთნაირად პატიოსნები ვიყავით!

სალომე. მამა!

გაიოზი. ამაშიც თუ განსხვავება იყო, არ ვიცოდი. გინდათ, რომ მაინცდამაინც შეუტაცხოფა მომაცუნოთ. მართალი ყოფილა თქვენი სიძე, რასაც თქვენზე ამბობდა, მე კი არ ვუჯერებდი. ბადრი, მაპატიე. იძულებული ვარ თავი დავიცვა. თანაც აქ ყველანი შინაურები ვართ.

გიორგი. არა, ყველა არა ვართ შინაური.

მარიკა. ბადრი?

ბადრი. მე ვთქვი, რომ... დიახ...

გაიოზი. მაპატიე, ბადრი, ასეთ მდგომარეობაში რომ გაყენებ.

ბადრი. ვიტყვი... ვიტყვი... მე ვთქვი, რომ ეგვიპტელი მონა ვარ-მეთქი.

გიორგი. არ არის საჭირო, არ მაინტერესებს.

გაიოზი. დაცადეთ, ჯერ სადა ხართ!

ბადრი. ბატონი გიორგი ფარაონია-მეთქი...

დარო. უიმე!

ნესტანი. ღმერთო მომკალი!

გიორგი. ფარაონი? ფარაონი რატომ?

ბადრი. იმიტომ რომ... იმიტომ რომ...

მარიკა. თქვი ბარემ!

ბადრი. წიგნი. რომელსაც კათედრაზე ყველანი ვწერთ, პირამიდა არის-მეთქი და მართო პატივცემული გიორგი ჩაწვება შიგ-მეთქი...

გაიოზი. ესე იგი ჩვენს შრომას მიითვისებსო არა? (გიორგის.)
ეს იცოდით?

გიორგი. არა, ეს არ ვიცოდი.
გაიოზი. ეს ვისი პატიოსნებაა, თქვენი თუ ჩემი? არა, მე არ
მჯერა, რომ ეს თქვენი პატიოსნება იყოს.

მარიკა. ბაღრი მთვრალი იყო, არა ბაღრი?
ბაღრი. არა, მე მართლა ასე ვფიქრობდი.

გაიოზი. აი, ხომ ხედავთ?
გიორგი. კი მაგრამ...

მარიკა. ბაღრი?
ბაღრი. და დღეს საშინლად ვნანობ, ჩემი სიბრძნისა და პატივ-
მოყვარეობის ბრალი იყო ყველაფერი. თქვენ კი, გაიოზ,
უსინდისო ყოფილხართ.

გაიოზი. ესეც მე დამბრალდა! ჩემო ბაღრი, მე ზურგს უქან ლა-
პარაკი არ მჩვევია და. სხვათა შორის, შენ თვითონ რომ არ
გეთქვა, ჩემგან ამ ამბავს ვერავინ გაიგებდა.

გიორგი. ეგ არაფერი, ბაღრის ხნისა რომ ვიყავი, მეც ასე მე-
გონა, თქვენ კი რა გინდათ ამით დაამტკიცოთ?

გაიოზი. არაფერი.
გიორგი. მაშინ მე თქვენთან ლაპარაკი დავამთავრე. იცით რას
გეტყვით, გურამს მე თვითონ მოვუვლი.

გაიოზი. სახლიდან მაგდებთ?
გიორგი. როგორც გინდათ. ისე ჩათვალეთ!
სალომე. მამა!

ნესტანი. გიორგი?
გაიოზი. რადგან სახლიდან მაგდებთ, მაშინ ერთი წუთით კიდევ
მომისმინეთ. მე სრულებით არ მწყინს, რადგან ვხედავ, რომ

ცდებით და ცდებით ისე მწარედ, რომ მეცოდებით...
სალომე. გაიოზ, რას ამბობ?

გაიოზი. რადგან ჩვენ ფილოსოფიური კავთი გავმართეთ, და-
მამთავრებინეთ კიდევ. მე მეონი, აკრძალული ხერხია, რო-
ცა მოკვამათეს სახლიდან აძევებენ მხოლოდ იმიტომ, რომ
ის მართალია. დავიწყეთ იმით, რომ თქვენ ჩემი პროკუ-
რორი ნამდვილად არა ხართ...

სალომე. გაიოზ, რა ტონით ელაპარაკები მამას?
68

აბესალომი. გავგიჟდი, კაცო! (ხსნის „სტიუარდესას“, სივა-
რეტს უკიდებს.)

გაიოზი. ბატონო გიორგი, აბა, ერთი წუთით დაფიქრდით, თქვენ
მადანაშაულებთ მხოლოდ და მხოლოდ იმაში, რომ მე ვი-
ლაცას ვეხმარები. თქვენ მას უპატიოსნო საქციელად მით-
ვლით. მე კი გასასუხობთ, განა თქვენ გაქვთ მორალური უფ-
ლება, ჩემი პროკურორი იყოთ?

სალომე. როგორ უბედავ?
ბაღრი. თქვენ ხომ გითხრეს, წადითო!
სალომე. ბაღრი, ეს შენი საქმე არ არის.

გიორგი. აცალეთ!
მარიკა. რა ვაცალოთ, მამა, რა? სალომე, ვინ ყოფილა ეს?
გაიოზი. ბატონო გიორგი, თუ გენბავთ გაფიქმდები.

გიორგი. თქვით!
გაიოზი. გმადლობთ, ბატონო გიორგი. ადამიანი რკინისა არ
არის. მას სტიკვა, წვალობს, ეშინია, ლალატობენ, თვითო-
ნაც ლალატობს ვილაცას, უყვარს, ბედნიერია, ექვიანობს და

სანამ მას სტიკვა, უხარია ან წვალობს, ის უფრო კარგი
წვერია საზოგადოების, ვიდრე ის, ვინც ამას უგულუბელ-
ყოფს.

გიორგი. ოპო?
გაიოზი. გიკვირთ?
გიორგი. თქვენგან მიკვირს.

გაიოზი. მე კი ის მიკვირს, რომ თქვენ ამას ვერ გრძნობთ.
გიორგი. უმარწვილო!

გაიოზი. განა ჩემდამი თქვენი უნდობლობა მხოლოდ იმით არ
არის გამოწვეული, რომ მე, ცოლშვილიანმა კაცმა, ოჯახი
მივატოვე და სალომე შევიყვარე? განა თქვენ ეს საშინელ
ცოდვად არ მიგაჩნიათ, როდესაც ეს ჩემთვის ტანჯვაა და,
ამავე დროს, ბედნიერებაც, განა სალომე ბედნიერი არ არის?

გიორგი. არა, მხოლოდ მაგით არ არის გამოწვეული.
გაიოზი. მაშ, რითი ავხსნა?

გიორგი. თქვენ ეს ჩემზე უკეთესად იცით!
გაიოზი. მადლობელი ვარ, რომ მისმენთ. მე ასეც ვიცოდი, რომ
თქვენ სიმართლეს ზურგს არ შეაქცევდით. აი, თქვენ შვილს

არ დაეხმარეთ და გარეთ დარჩა. როგორ დავიჯერო, თქვენ გგონიათ, რომ თქვენი შვილის ადგილი პატიოსანმა სტუდენტმა დაიჭირა. ბატონო პროფესორო, განა თქვენ არ მიიღეთ ნაცნობობით ვიღაცა გოგო, განა თქვენ ცუდი გააკეთეთ? განა თქვენ ადამიანურად არ მოიქეცით? მერე რა ვუყოთ, რომ იმ გოგოს ყველა საბუთი ყალბი ჰქონდა! განხსენეთ ვისზე გეუბნებით, აი სალომემ რომ გთხოვათ...

სალომე. გაიოზ, გესმის რას ამბობ?

გაიოზი (გიორგის). არ იცოდით?

გიორგი. ყველა საბუთი ყალბი ჰქონდა? არ ვიცოდი, მაგრამ ამ საქმეს კიდევ ეშველება.

გაიოზი. არა, ბატონო პროფესორო, იმ გოგოს ხელს ვერაფერ ახლებს. თუ თქვენ ამ საქმის გამოჩხრეკას დაიწყებთ, სასაცილო გახდებით. შე კი არ მინდა, რომ ჩემი მოძავალი სიმამრი სასაცილო იყოს. მთელი ჯაჭვია ერთმანეთზე გადაბმული: ვინც ის ყალბი საბუთები მისცა, ვინც გამოცდები ჩაიბარა, ისინი რას იტყვიან? ასე ადვილად დაგეთანხმებიან? თანაც დიდი არაფერი მომხდარა, არაჩვეულებრივი, ასეთი რამ ხშირია, ყველა ერთმანეთს ეხმარება, მათ შორის თქვენც. მე არსად ვიტყვი, ნუ გეშინიათ.

გიორგი. მე რისი უნდა მეშინოდეს?

გაიოზი. ასე რომ, ნუ გეშინიათ... ახლა, როცა ყველაფერი გავარკვევით...

გიორგი. მაინც რა გავარკვევით?

გაიოზი. ყველაფერი.

გიორგი. ის გავარკვევით, რომ მე უგულო, სინდისგარეცხილი ბოროტმოქმედი ვყოფილვარ?

გაიოზი. როგორ გეკადრებათ?

ნესტანი. გიორგი, დამშვიდდი.

გიორგი. საქმე, რომელსაც მთელი სიცოცხლე შევწირე, ყალბადანდება ყოფილა?

ნესტანი. გიორგი! გიორგი! (გაიოზს.) ბოლოს და ბოლოს რა გინდათ ჩვენგან, რა?

გაიოზი. მხოლოდ და მხოლოდ თქვენი კარგად ყოფნა.

ბადრი. როგორ ლაპარაკობ, მართლა ეს ქვეყანა შენი ხომ არ გგონია?

გიორგი. წადით აქედან!

გაიოზი. წადი... გავეთრიო... ძალღვივით...

ნესტანი. წადით და სხვა დროს მოდით როგორმე.

გაიოზი. მე განა რამე ისეთი ვთქვი? მე არ მინდა ზოგიერთ უსინდისოს იმ ნაცნობობით მოწყობილმა გოგომ რწყილი და ჰიანჭველას ამბავი გაახსენოს. ხომ გახსოვთ: რწყილი ახტა, დახტა და მივიდა მუხასთან...

სალომე. გაიოზ, გაჩუმდი!

გაიოზი. მუხამ უთხრა...

სალომე. გაიოზ, გემუდარები!

გაიოზი. თქვენ ხომ ჩემზე უკეთესად იცით თუ რა უთხრა მუხამ?

გიორგი (ჩუმად). თქვი.

გაიოზი (სიცილით). რა საჭიროა, ბატონო გიორგი.

გიორგი (წამოფარდება). როგორ მიბედავ?

ნესტანი. დაგვანებეთ თავი, დაგვანებეთ!

გაიოზი. მე არ მინდა ზოგიერთ უსინდისოს ასე მოეჩვენოს-მეთქი...

გიორგი. როგორ მიბედავ, როგორ მიბედავ... (სკამზე დავარდება.)

გაიოზი. ხალხის ამბავი ხომ იცით, შეიძლება ისიც კი თქვან, სალომეს საყურეები და ყელსაბამი ქრთამად აიღესო. ხომ იცით ზოგს რა ბინძური ენა აქვს... ვააგებინე, აუხსენი, რომ ეს საჩუქარია, მაგრამ აბა ერთი წუთით დაფიქრდით, თუ ეს საჩუქარია, საჩუქარს ხომ უცხოსაგან არ იღებენ?

ნესტანი. გიორგი! მარკა, წყალი!

მარიკა. მამა!

გაიოზი. შეიძლება ისიც კი თქვან, რომ თქვენმა უგულობამ, თქვენმა კრისტალურმა პატიოსნებამ მიიყვანა გურამი ციხეში, რას ვაიგებენ, რომ თქვენ მაღალი პრინციპით ხელმძღვანელობდით. თქვენ რას იფიქრებდით, რომ როდესაც ინსტიტუტის კარს მიუხურავდით, ის ქუჩაში აღმოჩნდებოდა. შეიძლება ისიც თქვან, რომ თქვენი პაერში გამოკიდება...

ბული პათოსებით თქვენი შვილების ბედნიერებას წინ
ედობებით, შეიძლება ესეც თქვან...
აბესალომი. ეს ვინ ყოფილა, კაცო?
ნესტანი. რა გინდათ ჩვენგან, რა?
გაიოზი. უკაცრავად... უკაცრავად.. ძალიან ვწუხარ, რომ ამ-
დენი უსიამოვნება მოგაყენეთ. ბატონო გიორგი, სრულებით
არ მინდოდა... დიდი ბოდიში... მე წავალ, კარგად ბრძან-
დებოდეთ... წამოდი, სალომე!
მარიკა (სალომეს მოხვევს ხელს.) ღმერთო ჩემო!
სალომე (ჩუმად). ნუ, გაიოზ...
გაიოზი. წამო, სალომე, წავიდეთ, ნუ გეშინია, მე არ მიგატო-
ვებ. შენ არაფერი გითქვამს მშობლებისთვის?
მარიკა. სალომე?
სალომე. ხო, მე სხვა გზა არა მაქვს...
ნესტანი. რას ამბობ?
სალომე. მე ბავშვს ველოდები.
ნესტანი. ტყუის, გიორგი, ტყუის, ნუ უსმენ. ხომ ტყუი, სალო-
მე? თქვი, ტყუილია-თქო, თქვი!
სალომე. არა, მე სხვა გზა არა მაქვს...
გაიოზი. მაშ თქვენ არ იცოდით? რასაკვირველია. რა გაქვს და-
სამალი? იქნებ ბავშვიც სამარცხვინო იყოს? თუმცა ეს ხომ
პათოსანი ოჯახია, როგორ შეიძლება!
სალომე (ჩუმად). გაჩუმდი...
გაიოზი. რატომ უნდა გავჩუმდე? დროზე უნდა გეთქვა, არ ვარ-
გა, სალომე, ასე.
გიორგი (ყვირის). გაეთრიე!
ნესტანი. ვაიმე, გიორგი! მიშველეთ!
მარიკა (კივის). მამა!
ნესტანი. მიშველეთ!
ელისაბედი. ჩქარა წყალი!
სალომე. მამიკო!
დარო (ყვირის). კაცი მოკლეს! კაცი მოკლეს! კაცი მოკლეს!
გაიოზი. ჩქარა, ექიმი! ტელეფონი, ტელეფონი სად არის!